EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 129, 15 Eylül '95

Güney Kürdistan'da Devrimci Atılım

PKK'nın 26 Ağustos'ta Güney Kürdistan'a yönelik olarak gerçekleştirdiği "Güney Atılımı", politik anlamı ve sonuçları bakımından son derece önemli bir devrimci gelişmedir. Bu, yıllardır Güney Kürdistan'a egemen bulunan işbirlikçi çizgiye olduğu kadar, ABD emperyalizminin Dublin Toplantısı ile birlikte yürürlüğe koymaya çalıştığı yeni Kürt planına da önemli bir darbe olmuştur. Açılan yeni mücadele cephesinde gelişmelerin nasıl seyredeceği doğal olarak henüz belli değildir. Fakat önemli olan, atılan ilk adımın kendisidir. Fiilen zaten gitgide daha çok içiçe geçen Kuzey Kürdistan ile Güney Kürdistan'nın, PKK tarafından resmen de tek bir mücadele alanı ilan edilmiş olmasıdır.

Bu, Körfez Savaşı'nın Irak'ta ortaya çıkardığı fiili durumun kaçınılmaz bir sonucu olmuştur. ABD emperyalizminin kendisi için bir üs haline getirdiği, Türk devletinin sürekli bir fiili saldırı sahası olarak gördüğü bu alanda, devrimciler de açık bir tutumla ve devrimci bir alternatif olarak ortaya çıkmak durumundaydılar. PKK bunu Körfez Savaşı'ndan beri belli sınırlar içinde fiilen yapıyordu. Şimdi olayın adı konulmuştur ve muhakkak ki bu, önemli bir devrimci sıçramanın ifadesidir.

KDP ve YNK, ABD emperyalizminin tezgahladığı ve Türk devletinin de katıldığı Dublin Toplantısı'nda, bilinen ihanet çizgisinin yeni bir örneğini sergilediler. PKK yeni çıkışını bu olayın hemen arkasına denk getirerek, akıllı bir zamanlama yapmıştır. Fakat bunun hiç de sürpriz bir çıkış olmadığı bilinmektedir. Abdullah Öcalan, 10 Haziran '95 tarihi taşıyan ve *Serxwebûn*'un Ağustos tarihli 164. sayısında yayınlanan, *Güney Kürdistan'da Devrimci Savaş ve İktidar Sorunu* başlıklı değerlendirmesinde, durumu ve bunun gerektirdiği devrimci görevleri bütün açıklığı ile ortaya koymaktadır: "*Özetlersek:* (Bugün Güney Kürdistan'da) *Büyük bir iktidar boşluğu var. Çok zayıf güçlerin, iç ve dış güçlerin denetimi var. Halk çok zor bir durum yaşıyor ve ulusal-demokratik talepleri etrafında örgütlenmiş değil. Bu anlamda, yaşanan bir iktidar boşluğu ile birlikte bir kaos durumu sözkonusudur. Devrimci savaş ve iktidar sorunu çözümlenmek isteniyorsa, bu tablodan çıkarılabilecek sonuçlar son derece açıktır: Buraya hızla bir devrimci savaşı dayatmak ve yine bu iktidar boşluğunu çok hızlı bir biçimde gidermek. İşte en önemli sonuç ve dayanılması gereken tez budur. ... Bu sadece hakkımız değil, vazgeçilmez bir görevimizdir de. Yine yalnızca koşullar gerekli kıldığı için de değil, bir ilkeye bağlı olmanın gereği olarak bu böyledir.*"

Güney Atılımı, herşeyden önce ABD emperyalizminin Kürt sorununa bulmaya çalıştığı gerici emperyalist çözüme bir darbedir.

ABD emperyalizmi Körfez savaşında Irak'ı ezerek elde ettiği mutlak askeri üstünlüğü, hızla Ortadoğu'daki hegemonyasını pekiştirmek doğrultusunda siyasal kazanımlara dönüştürmek için seferber oldu. Siyonist İsrail'in bölgede meşrulaştırılması ile Filistin sorununun bu doğrultuda denetim altına alınması, bunun en önemli halkalarından biriydi. İsrail-FKÖ barışıyla bu doğrultuda önemli adımların atıldığı bilinmektedir. Kuşkusuz Filistin sorunu çözülmüş değildir, Filistin halkının özgürlük tutkusu tümden boğulmuş değildir. Bununla birlikte, "özerklik" adı altında, FKÖ İsrail devletinin mahalli bir polis gücüne dönüştürülerek ve siyonist İsrail'in bölgedeki durumu güçlendirilerek, çok önemli bir adımın atıldığı da ortadadır.

Emperyalizm için Ortadoğu'da baş ağrıtıcı olmakla kalmayan, Türkiye Kürdistanı'ndaki devrimci süreçle birlikte tehlikeli hale gelmeye de başlayan bir öteki sorun ise, Kürt sorunuydu. ABD emperyalizminin Körfez Savaşı'nın hemen ardından ikinci önemli müdahalesi bu soruna oldu. Önce savaştaki yenilginin ortaya çıkardığı iktidar zaafiyeti ortamında ayaklanan Güney Kürdistan halkı, işbirlikçi Kürt önderliğin ihaneti sayesinde Irak'a kolayca ezdirildi. Sonra da ABD, güçsüz ve savunmasız bırakılmış bu halkın koruyucusu sahtekarlığı ile Güney Kürdistan'a fiilen yerleşti. Tescilli işbirlikçiler olan Barzani ve Talabani'ye kurdurduğu kukla federe devletle de bu duruma bir meşruluk kazandırmaya çalıştı. Bu ABD emperyalizmi için bir başka önemli başarı oldu. Böylece stratejik önemde bir petrol bölgesini denetimine almakla kalmadı, Kürt sorununun kendi çıkarlarına uygun bir emperyalist çözümü için de önemli bir mevzi elde etmiş oldu.

Ne var ki devrimci bir atılımın değil, fakat emperyalist hesapların ürünü olan bu köksüz ve dayanaksız sözde Kürt devleti, ABD'nin istediği rolü oynayamadığı gibi, nesnel olarak, emperyalist hesapları zora sokan ve PKK'nın devrimci bir alternatif olarak Güney'de de öne çıkmasını kolaylaştıran bir zaafiyet alanına dönüştü. Türk devletinin sık sık Güney Kürdistan'a saldırması ve son olarak büyük bir fiyaskoyla sonuçlanan geniş çaplı Çelik Operasyonu'na girişmesi de, bu zaafiyetin göstergesiydi. Bütün bunlara ek olarak, Güney Kürdistan'da kukla bir devleti bile olanaksız kılan feodal-aşiretsel iç bölünmüşlük ve çatışmalar da alıp başını gidince, ABD yeni müdahale planlarıyla ortaya çıkmak zorunda kaldı. Dublin Toplantısı bunun ifadesi oldu. Bu toplantıda ABD kendi çözümünü yalnızca Güneyli işbirlikçilere değil, fakat kendi Kürt sorununda çözümsüzlük içinde bunalan Türk devletine de dayattı. Güney ve Kuzey Kürdistan'ı tek bir "paket proje" içinde ele alan bu planın esası, bölgedeki emperyalist ve gerici çıkarları tehdit eden her türlü devrimci alternatifi boşa çıkaracak ve gelişmelere göre şu veya bu biçimi alacak bir çözüm arayışıydı.

PKK'nın Güney Atılımı herşeyden önce ABD'nin bu hesaplarına önemli bir darbe olmuştur. PKK, işbirlikçiler aracılığıyla uygulamaya konulmak istenen emperyalist hesaplara ve planlara seyirci kalmayacağını ilan etmiştir.

Doğal olarak bu, aynı zamanda onyıllardır Güney Kürdistan'daki Kürt hareketine egemen işbirlikçi ihanet çizgisine de önemli bir darbedir. Her zaman feodal-burjuva öğelerin damgasını vurduğu Güney işbirlikçiliği, '70'lerin başından itibaren belirgin biçimde ABD'nin denetimine ve hizmetine girdi. Mazlum bir halkın haklı özgürlük mücadelesi, Baba Barzani tarafından CİA'nın ve ABD jandarması İran Şahı'nın basit oyunlarının aleti haline getirildi. Güneyli işbirlikçiler, feodal-burjuva sınıf konumlarına uygun olarak, bir yandan emperyalizme; öte yandan ise, kendi ülkelerindeki Kürt halkını aynı biçimde ezen komşu sömürgeci devletlere dayanmaya çalışarak, sözde ulusal özgürlük mücadelesi vermeye çalıştılar. Sık sık da bizzat Irak devleti ile uzlaşma yolunu tuttular. Bu işbirlikçi ihanet çizgisi, bugüne kadar Güney Kürdistan halkına sayısız acılar yaşattı ve karşılığı bir hiç olan büyük bedeller ödetti. Sözümona 40 yıldır ulusal özgürlük mücadelesi verilen bu bölgede, geri feodal-aşiretsel yapı olduğu gibi duruyor ve feodal savaş ağaları, bunu dışta işbirlikçilik, içte ise kendi sefil çıkarları uğruna halkı birbirine kırdırtmak doğrultusunda kullanıyorlar.

Bu işbirlikçi çizgi son yıllarda tepeden tırnağa ihanete batmıştır. Bunun nedeni yalnızca, halkın devrimci atılımı yerine emperyalizme ve komşu sömürgeci devletlere dayanmak değildir. Bu kadarı onların her zamanki tutumudur. Yeni olan, Türkiye Kürdistanı'ndaki büyük devrimci ulusal uyanıştır. Feodal aşiret ilişkilerine dayalı toplumsal yapıda büyük sarsıntılar yaratan ve modern bir ulusal kimliği hızla geliştiren bu mücadeleyi, Güneyli işbirlikçiler, yerinde bir tutumla, kendi toplumsal varlıkları ve Kürt hareketi üzerindeki siyasal egemenlikleri için büyük bir tehdit olarak algılamışlardır. Bunun için de, bir yandan PKK'yı ABD emperyalizminin dayattığı "yeni dünya düzeni"ne boyun eğmeye zorlamışlardır; öte yandan ise, PKK'nın ezilmesi için Türk

devletine hizmette kusur etmemişlerdir. Bunlardan KDP, Türkiye Kürdistam'ndaki bazı aşiretlerin korucu çeteleri olarak örgütlenmesinde Türk devletine her türlü yardımı sunmuştur. Bu ihanetçi tutum, 1992 sonbaharında, Türk devleti ile birlikte PKK'ya karşı bizzat savaşmak noktasına varabilmiştir.

Dolayısıyla, PKK'nın Güney Atılımı'nı bir "kardeş kavgası" olarak sunan Kuzeyli reformistler, yalnızca ucuz bir demagoji yapmakla kalmıyorlar, kendi toplumsal-siyasal konum ve kimliklerini de böylece açığa vuruyorlar. Çoğu hala "sosyalist" geçinebilen bu reformistler, işbirlikçi ihanet çizgisi ile devrimci özgürlük çizgisinin karşı karşıya gelmesinin neresinde bir "kardeş kavgası" görüyorlar? Bu taban tabana zıt çizgilerin gerisinde, çıkarları ve çözümleri birbirine taban tabana zıt toplumsal güçler durduğunu nasıl oluyor da göremiyorlar? Barzaniler, Talabaniler Kürt halkının kardeşleri değil fakat tescilli hainleridirler. Onlar, Kürt burjuva-feodal sınıflarının has temsilcileri ve sözcüleri olarak, gerçek "kardeş"lerini, daha doğrusu efendilerini gayet iyi tanımaktadırlar. Bunun en son örneği bizzat Dublin Toplantısı'nın kendisidir. Burada kurulan masanın sahipleri ve "gözlemci"leridir onların gerçek "kardeş"leri ya da efendileri. Onlar, bir yandan Kuzey Kürdistan'daki mücadelelerin yarattığı manevra olanaklarından en iyi biçimde yararlanıp yıllardır onun rantını yerlerken ve öte yandan da bu mücadelenin boğulması için herşeyi yaparlarken, gerçek bir sınıf bilinciyle hareket ediyorlar. Kürt feodal-burjuva sınıflarının temsilcileri, emperyalizmin uşakları ve nihayet Türk sömürgeciliğinin destekçileri olarak onlar, Kürt emekçilerinin "kardeş"leri değil, iç düşmanlarıdırlar. PKK'nın Güney Atılımı, adı yeterli bir açıklıkta konulmamış olsa da, bu düşman sınıfsal konumun ilanıdır.

Ve son olarak, Güney Atılımı, aynı zamanda sömürgeci Türk devletinin umutlarına da büyük bir darbedir. Büyük gürültüyle yürütülen ("Plevne"den daha önemli ve geniş kapsamlı ilan edilen) Çelik Operasyonu'nun gerçekte bir fiyasko olduğunun son gelişmelerle bir kez daha tescil edilmiş olması bir yana. Daha önemli olanı, yeni gelişmelerden beklenen sonuçların daha masadan kalkmadan suya düşmüş olmasıdır.

ABD Türkiye'yi Dublin Toplantısı'na katılmaya zorlayarak, onu kendi düşündüğü Kürt planının içine sokmuş oldu. Bu Güney Kürdistan ile Kuzey Kürdistan için bir tek "paket çözüm" demekti. Federe devletin meşrulaştırılması karşılığında, Güneyli işbirlikçilerden daha etkin bir destek alınacak, böylece Kuzey'deki mücadelenin ezilmesi kolaylaştırılacaktı. Bu arada, Türkiye, devrimci çözüm alternatifinin boğulmasına paralel olarak, kendi Kürtlerine (örneğin Doğu Raporu'nun öngördüğü türden) belli tavizler de verirse, böylece emperyalist gerici çözüm Güney'le birlikte Kuzey'de de olanaklı hale gelecekti. ABD'nin geliştirmeye çalıştığı çözümün mantığı budur. Kuşkusuz TC, ABD'nin hayli karışık ve kendi çıkarlarını tam kollarken, yerine göre işbirlikçilerini belli sıkıntılara sokmaktan da geri durmamaya dayalı Kürt politikalarından belirgin biçimde kaygı duymaktaydı. Buna rağmen, bu planın verdiği umutların yanısıra, baskı (hatta tehdit) ve çaresizlikten dolayı, TC Dublin'deki masaya taraf olarak oturdu. Elbette ki bunda, kendi başına askeri yöntemlerin çözüm getiremeyeceğini bir süredir vurgulayagelen büyük sermaye çevrelerinin son zamanlarda (özellikle Doğu Raporu çıkışıyla birlikte) yarattığı basıncın da payı vardı.

Ne var ki, Dublin Toplantısı'nın hemen ardından PKK'nın başlattığı 26 Ağustos çıkışı, herşeye rağmen taşınan tüm umutlara büyük bir darbe vurdu. Türk devleti şimdi çaresizlik içinde durumu izlemektedir. "Bölgesel güç" havalarında sunulan Dublin macerasının sonu pek hazin olmuştur.

* * *

Komünistler olarak, herhangi bir dayanaksız hayale kapılmıyoruz. Gelinen yerde PKK'nın izlediği genel çizgi, ciddi çelişkiler ve tutarsızlıklarla yüklüdür. Bunun nedenlerini, seyrini ve bugün aldığı belli biçimleri, değişik vesilelerle ele aldık. En son olarak 3. Genel Konferansımız bunun genel ve çok yönlü bir değerlendirmesini yaptı. Yalnızca konuya ilişkin değerlendirmelerimiz değil, konferansımızın yaptığı tartışmaların tutanakları da olduğu gibi kamuoyuna sunuldu.

PKK'nın izlediği politikanın tutarsızlıkları ve çelişkileri, kendini son olarak, bizzat Güney Atılımı'na eşlik eden açıklamalarda da gösterdi. Abdullah Öcalan Güney Atılımı'nı gerekçelendiren açıklamasında, aynen şunları söyleyebildi: *"Dublin Toplantısına TC'nin temsilcileri katılmıştır. Ama Kuzey'in halk temsilcileri katılmamıştır. Bu da büyük bir haksızlıktır. Düşmanı çağırıyorlar, yurtsever güçleri çağırmıyorlar. Buna da son vermek için bu atılım büyük bir rol oynayacaktır."* (*Özgür Politika*, 28 Ağustos '95)

PKK sözcüleri, bu mantığı izleyerek, Dublin ihanetini tüm açıklığı ile sergilerlerken bile, ciddi ciddi, "orada PKK neden yoktu?" diye sorabiliyorlar. Bir an için "politik" niyetlerle ifade edildiği düşünülse bile, böyle sorular yığınların bilincini bulandırmaktan başka bir şeye hizmet etmez. "Orada" PKK yoktur, olamaz, olmamalıdır! Zira orası "emperyalist çözüm" masasıdır. Orada emperyalistler ve uşakları bulunabilirler ancak. Orada Kürt sorununun emperyalist çıkarlara uygun çözümleri tartışılabilir ancak. Orası, hainlerin, işbirlikçilerin ve teslimiyetçilerin yeridir. Orada olmamak, PKK için bir "haksızlık" olmak bir yana, tersine devrimci bir onurdur. PKK orada olmadığı içindir ki, Güney Kürdistan köylüsü ile buluşmayı hedefleyen, hedeflemesi gereken, Güney Atılımı'nın içindedir.

Abdullah Öcalan'ın Güney Atılımı'nın sonuçlarına ilişkin olarak söyledikleri arasında, şunlar da var: *"Hem büyük devletler, hem küçük devletler gerçekleri daha iyi anlayarak, Kürdistan'da neyin etkili ve gelişmeye müsait olduğunu görerek, tavırlarını gözden geçirip yeni politikalar geliştireceklerdir... Diplomaside olsun, yine bazı ittifaklarda olsun yeni gelişmeler beklenebilir... Açık olan, halkın devrimci-demokrat eğiliminin daha fazla dikkate alınacağı, muhatap kabul göreceğidir. Yine hareketimiz de uluslararası alanda daha büyük bir ciddiyetle değerlendirilecektir. Herkes kendi çıkarlarına göre ilişki arayacaktır. Bu da yeni bir takım ittifakların gelişmesine katkıda bulunacaktır... Önümüzdeki günlerde çeşitli güçlerin, bu arada devletlerin tavırlarının değişeceği beklenebilir."*

Bu mantığa ve muhakeme tarzına, buna dayandırılan politik yönelimlere yabancı değiliz. Öcalan'ın açıklamaları, politik mantık olarak, örneğin ateşkesin sona erdirildiği sıradaki açıklamalarını anıştırıyor. O zaman da, Türk devletini "siyasal çözüm"e razı etmek amacıyla, "savaşın yeniden tırmandırılacağı" ifade edilmişti.

Komünistler ise, bu tutumu irdeleyen temel bir yazılarında, buradaki zayıflığa açıkça işaret etmekle birlikte, yürütülen mücadeleye tam destek çağrısı yapmış ve bunu, öteki şeyler yanında, şöyle gerekçelendirmişlerdi: *"Koşulların reformcu çözümlere fazla imkan tanımadığı, tersine devrimci çözümleri dayattığı, bu ateşkes sürecinin gösterdiği temel gerçeklerden biridir. Ayrıca PKK silahlı mücadeleye ağırlık verdikçe (barışçıl ve diplomatik yöntemlerin öne geçtiği dönemlere göre) hareket alt sınıflara daha fazla dayanma ihtiyacı duyacaktır. Bunun ise devrimci çözümden yana önemli bir ağırlık yaratacağı kesindir."* (*Kürt Ulusal Sorunu*, s.203)

Dolayısıyla, biz komünistler olarak PKK'nın son Güney Atılımı'na tam destek verirken, bunu yalnızca emperyalizmin ve gericiliğin Dublin'de tezgahlanan planlarına taktik bir darbe vurduğu için yapıyor değiliz. PKK, Güney Atılımı'nda başarılı olmak istiyorsa ve istediği ölçüde, olayın doğası gereği, bunu ancak Güneyli Kürt yoksul köylülüğüne ve şehir emekçilerine dayanarak ve bunları Güney'in feodal-burjuva sınıflarının temsilcilerine karşı harekete geçirerek yapabilir. Bu toplumsal temele dayalı bir siyasal hareketleniş ise, Güney'deki feodal-aşiretsel ilişkilere büyük bir darbe olacak ve Kürt sorununun devrimci çözümünü zorlayacak sınıf dinamiklerinin harekete geçmesi anlamına gelecektir. Böyle bir gelişme Kuzey'deki özgürlük mücadelesinin de devrimci seyrini koruması için önemli bir yeni olanak olacaktır.

Güney Atılımı'nın ne kadar ve ne ölçüde süreceğinden bağımsız olarak, atılan adımın ilke planında böyle bir anlamı ve mantığı vardır. Önemli olan bunu görmek ve buna uygun bir tutum içerisinde olabilmektir.

EKİM

Polisan direnişi kritik safhada

Öncü işçiler inisiyatif gösterecekler mi?

Polisan direnişinin içine girdiği dönemde, kendini yenileyerek büyümesi ve sınıf mücadelesi pratiğinde yeni bir geleneği inşa etmesi gerekiyor. Atılım yapmak için hiç de geç değildir. Geçmiş dönemi somut olarak değerlendirilmeli ve dersler çıkarılmalıdır. Polisan işçileri, kendi çıkarlarının başkaları tarafından savunulup korunabileceği yanılsamasına artık bir son vermelidirler. Kararlılıkla öne atılmak, taleplerini söke söke almak yolunu tutmalıdırlar.

Sermaye sınıfının saldırılarına sınıf mücadelesi yöntemleri ile cevap vermek, Polisan'daki öncü işçilerin, işçi sınıfına karşı en öenmli görevidir. İşçi sınıfnın üzerine serpilen ölü toprağını parçalamak ancak böyle mümkün olacaktır. Burada ortaya konulacak örnek bir militan mücadele, tüm işçi sınıfına önemli mesajlar taşıyacaktır. Döğüşmeden alınacak bir yenilgi ise, tersinden, umutsuzluk ve kendi gücüne güvensizlik olarak yayılacaktır. Polisan işçileri, kendi mücadelelerinin sınıf mücadelesi üzerindeki bu kritik etkisinin farkında olarak hareket etmelidirler. Örneğin direniş süresince, Dilovası bölgesindeki işverenler önceden planladıkları tensikatlara girişemiyorlar. Çünkü, bu saldırılar karşısında bölgesel direnişlerin gelişebileceğini biliyorlar. Hepsi dört gözle Polisan direnişinin yenilmesini bekliyorlar. Bu gerçekler, sürekli çevre fabrikalarda çalışan işçilere anlatılmalıdır. Polisan direnişinin kaderinin kendilerini de ilgilendirdiği kavratılmalıdır.

Politik sınıf bilincinden yoksun, fakat direnişin somut dersleri üzerinden militan mücadele yöntemlerine açık olan öncü işçlerin komünistlerle buluşmalarının esas zemini de militan mücadele olacaktır. Zira, politik sınıf bilincinin gelişmesi ve sendika bürokrasisi ve reformizmin etkilerinin parçalanması ancak eylem içinde gerçekleşebilir. Pasif, beklemeci, oyalayıcı süreçlere öncü işçiler müdahale edemezlerse, geri işçiler üzerindeki ümitsizlik, yılgınlık ruh halini yıkmak da mümkün olmayacaktır.

Bugüne kadar, komünistler direnişin militan eylemlilik sürecine çekilmesi için çaba sarfettiler. Öncü işçileri harekete geçirmeye çalıştılar. Fakat öncü işçiler kendi cephelerinden bu çağrılara tutarlı yanıt veremedikleri için, bunlar geri işçiler ve bürokratlar tarafından dışarıdan müdahaleler olarak algılandı ve değerlendirildi. Öncü işçiler kendi görevlerini ekonomik taleplerin kabul ettirilmesi çerçevesinde kavradıkları ölçüde, böyle olması kaçınılmazdı. İşverenin insafa gelmesi, atılan işçileri geri alması, toplusözleşmede bir an önce uzlaşmanın sağlanması vb. hayaller öncü işçiler şahsında bile kurulabildi. Sendika yöneticileri bu hayalleri beslediler ve kışkırttılar. Eylem yapmadan, sorun çıkarmadan kazanım elde etme istemi, bedel ödemeyi göze alamama durumu da ek faktörlerdir.

Komünistlerin başından beri vurguladığı zaaf ve yetersizlikler, geçmiş tek tek direnişlerin, sonuçları ve dersleri üzerinden yapıldı. Sermaye düzeninin işçi sınıfına karşı başlattığı saldırı dalgasının değerlendirmesi üzerine oturdu. Bu koşullarda başlayan direnişlerin dişe diş bir eylemlilik sürecine girmeden belli kazanımlarla sonuçlanması mümkün olamadı. Sendika bürokratları ve reformistler bu yalın gerçeği işçi sınıfına göstermek bir yana, masa başı çözümler, davalar, yasal grev ve gösteriler vb. oyalama taktiklerini kullandılar. Polisan işçilerinin bu demagojilere kanmaması ve haklarını söke söke alma yolunu tutmasını sağlamak komünistlerin tek hedefidir. Böyle bir mücadele sermaye devletinin kolluk kuvvetleri ile çatışmayı göze alan bir mücadeleyi gerektirir. Sendika bürokratlarının böylesi eylemlere önderlik edemeyecekleri yeterince açıktır. Polisan işçileri ya bürokratların peşinden giderek onur kırıcı bir teslimiyeti yaşayacaklardır, ya da komünistlerin önderliğinde dişe diş bir mücadelenin onurunu taşıyacaklardır.

Öncü işçiler, direnişin iç organizasyonu, karar alma süreçleri, seslerinin çevre fabrikalara duyurulması vb. konularda kendilerini ortaya koymalıdırlar. Aksi halde öncülüğü değil ardçılığı hakediyorlar demektir. Geri işçilerin tutarsızlıkları, korkuları, kaygıları üzerinden direniş hattı belirlenemez. Çünkü böyleleri bedel ödemeye hazır değillerdir; birileri mücadele etsin biz kazanalım anlayışındadırlar. Bu bencil ve korkak tutuma karşı uzlaşmaz bir mücadele vermek gerekiyor. Bunun sonucu olarak belki direnişi bırakıp kaçabilirle. Ama,

öncü işçilerden oluşacak kararlı bir önderlik komitesi yaratılabilirse, bu tür zayıf unsurların dökülmesi direnişi zayıflatmaya-cak tersine güçlendirecektir.

Polisan direnişinin en önemli zaafı, bir önderlik komitesini yaratamamış olmasıdır. İşverene diz çöktürmek için dişe diş bir mücadele ve eylem hattı en kısa sürede örülmelidir. Fabrikadaki üretimin her ne pahasına olursa olsun engellenmesi gerekmektedir.

Öncü işçiler, sendikacıların onları çekmeye çalıştığı kısır ve yapay tartışmalara ancak böyle yanıt verebilirler. Orta yerde, direnişin tıkanması ve zayıflamaya başlaması sorunu dururken, bürokratların komünistlerin tutum ve davranışlarını tartışma konusu yapmaları büyük bir sorumsuzluktur. Kendi başarısızlıklarının, pasfliklerinin ve yetersizliklerinin üzerini örtmeye çalışmaktır. Öncü işçiler bu tür yapay tartışmalar yerine kendi görev ve sorumluluklarını nasıl yerine getirebileceklerini tartışmalıdırlar. Direnişi toparlayacak olan da bu yönde atılacak adımlardır. Gerisi direnişi bitişe götürür. Bilinçli ya da bilinçsiz bu gerici tutumlara alet olanlar da, bu sonucun sorumluları olacaklardır. Sınıf mücadelesi pratiği hainleri tespit etmede her zaman acımasız olmuştur. Polisan'da alınacak onur kırıcı bir yenilgi, Petol-İş'in bu bölgedeki sendikal varlığını ortadan kaldıracaktır. Bürokratlar sendikal varlık-yokluk sorunlarına bile duyarsız kalırlarsa, hainliklerini tescil etmiş olurlar. Fakat bu durum, öncü işçilerinin pasifliklerini mazur göstermeyecektir. Onlar herşeye rağmen direnişlerine sahip çıkmalı ve Türkiye işçi sınıfının önünü aydınlatacak bir ışık yakmalıdırlar.

Retrans'a jandarma saldırısı

Retrans direnişine 13 Eylül günü sabah saat 5-6 arasında jandarma saldırısı gerçekleşti. Beşi Tümtis'li sendikacı olmak üzere 65 işçi gözaltına alındı. İşçiler ifadeleri alınarak aynı gün serbest bırakıldılar. İki ayı aşkın süredir devam eden direnişe daha önce de jandarma bir kaç kez saldırmıştı. Jandarmanın yanısıra sivil faşist çeteler de saldırıda bulunuyorlar.

Bu son saldırıdan bir gün önce Gebze Sendikalar Birliği direnişe destek için bir yürüyüş kararı almıştı. Retrans önündeki yolu trafiğe kapatarak gerçekleştirilmesi planlanan yürüyüş, katılımın düşüklüğü ve jandarma saldırısının olabileceği gerekçesiyle iptal edildi. Bunun yerine gruplar halinde direnişi ziyaret etme kararı aldılar. Bu ziyaretlerde en geniş katılımı Polisan işçileri gerçekleştirdi. Yaklaşık 60 Polisan işçisinin yaptığı ziyaret oldukça coşkulu ve canlı geçti. "Retrans işçisi yalnız değildir!", "Polisan işçisi yalnız değildir!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "Baskılar bizi yıldıramaz!" sloganları hiç durmaksızın atıldı. İşçilerin birlikte çektikleri halaylarla ziyaret sona erdi. Polisan işçileri ve diğer ziyaretçiler Retrans'tan ayrılırlarken, jandarma birlikleri panzerlerle otobüsü takip ederek gözdağı vermeye çalıştılar.

Sendika bürokratları yürüyüş kararını iptal ederken, katılımın düşük olacağı ve jandarma saldırısına zemin hazırlamama bahanesinin arkasına sığınmışlardı. Böylece uzlaşmacı-pasif bir yaklaşımla sermaye devletine, "biz yürümeyelim, siz de jandarmayı uzak tutun" mesajı verilmişti. Ama hemen bir gün sonrasındaki saldırı da gösterdi ki, bu tür uzlaşmacı tavırlar direnişe hiçbir şey kazandırmamaktadır. Direnişin geldiği noktada atılacak her geri adım yalnızca sermayenin yeni ve daha azgın saldırılarının önünü açacaktır.

Bugün Retrans işçisinin önünü açacak olan, mücadelesini yükselterek sınıf kardeşleriyle buluşmaktır. Yakın çevresinde sürmekte olan Polisan, İpragaz ve Asmaş direnişleriyle ilişkiye geçerek direnişlerini yalnızlıktan kurtarmaktır. Yalnızca bölgede sürmekte olan direnişlerle değil, diğer işletmelerle de aktif bir dayanışma örgütlemek ve mücadele hattını genişletmek gereklidir. Sendika bürokrasisinin dar sendikal sınırlar içine hapsetmeye çalıştığı bu direnişler ancak politik ve militan bir mücadele çizgisinde birleştirilebildiğinde, sermayeyi geriletmek mümkün olacaktır.

Retrans direnişinin diğer direnişlerle ve sınıf kardeşleriyle diyaloğunu sınırlamak ve tekelinde tutmak için büyük bir çaba gösteren Tümtis'li bürokratlar böylece sermayenin ekmeğine yağ sürüyorlar. Niyetleri ne olursa olsun, onlar bu davranışlarıyla, direnişi düzen sınırları içerisine hapsederek eritmeye hizmet ediyorlar. Retrans işçileri bu cendereyi kırmalı, sınıf kardeşleri ile buluşmanın ve politik bir mücadele hattını örmenin yollarını zorlamalıdırlar.

Türk-İş'in yeni "eylem takvimi"

Yüzbinlerce işçi için grev kararı

5 ve 8 Ağustos eylemleri sonrasında hükümetin % 5,4'lük zam konusundaki tutumunda bir değişiklik olmayınca, Türk-İş yönetimi yeni bir "eylem takvimi" açıkladı.

29 Ağustos'ta toplanan Türk-İş Kamu Koordinasyonu Kurulu'nun açıkladığı "eylem takvimi"nin ilk bölümü hayata geçirilmiş bulunuyor. Tarım-İş grevi başladı, Cumhurbaşkanı "ziyaret edildi", CHP Kurultayı "basıldı"!..

"Eylem takviminin asıl önemli bölümünü ise, bir kısmı şimdiden grev kararı almış bulunan 500 bin işçinin 20 Eylül'de toplu olarak greve çıkmaları oluşturmaktadır. Açıklamaya göre, grev yasağı kapsamında bulunan 180 bin işçi de aynı gün bir günlük dayanışma grevine gidecek.

% 5,4'lük zam dayatması, yaklaşan genel kurul ve tabandaki hoşnutsuzluğun baskısı, Türk-İş bürokratlarını grev kararları almaya zorlamıştır. Ama daha önce olduğu gibi bugün de, bu tür eylem kararları uygulanmak değil, hükümete karşı bir "tehdit" aracı olarak kullanılmak üzere alınmıştır. Gerçekte bir toplu grev eyleminden en az hükümet kadar Türk-İş bürokratları da korkmaktadır. Bu hainlerin tüm amacı, 20 Eylül öncesinde hükümetle masaya oturabilmektir. Bunun için çok kararlı oldukları ve ciddi bir hazırlığa girdikleri görüntüsü çizmeye büyük bir özen gösteriyorlar. Bölge ve il düzeyinde grev komiteleri oluşturma kararları alıyorlar. Oysa ortada ciddi bir pratik hazırlık halen yoktur. Bir yandan hükümete atıp tutarlarken, bir yandan da"biz de en az sizin kadar böyle bir eylem istemiyoruz, biraz esneklik gösterin bu işi masada bitirelim" mesajını veriyorlar.

* * *

Türk-İş yönetiminin işçi hareketi içinde, sınıf mücadelesinde bugüne kadar oynadığı rol, üstlendiği misyon ve yerine getirdiği yeni eylem kararları değerlendirildiğinde, sürece devrimci müdahalenin taşıdığı önem açıktır. Bu hain çetenin her an satış yapma ihtimaline rağmen, alınmış bulunan grev kararları ve uygulamaları gözeterek davranmak gerekir.

Türk-İş bürokratları her zaman olduğu gibi, işçilerin muhalefetini toplusözleşme talepleri ile sınırlamaya, mücadele dinamiklerini köreltmeye çalışıyorlar. İşçi sınıfının en yakıcı demokratik talepleri bir yana, özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma, sendikal hak gaspları vb. taleplerinin bile üstü örtülmekte, işçilerin ilgi ve dikkatleri bütünüyle toplusözleşme talepleri ve onun da ücret artış ile ilgili bölümleri üzerinde yoğunlaştırılmaktadır. Üstelik TİS talepleri de, sermayenin çok yönlü saldırısının yolaçtığı kayıpları ücret bazında olsun telafi edecek bir çerçevede değil, çalışma ve yaşam koşullarının biraz daha az kötüleştirilmesi hedefi üzerine kurulmaktadır. Kısmi bir kazanım elde edilse bile, bunlar bir mevziye dönüşmeden, sermaye ve devletinin diğer sömürü mekanizmaları ve araçları (zamlar, enflasyon, sosyal hak gaspları, dolaylı ve dolaysız vergilerin artırılması, eğitim, sağlık vb. hizmetlerin paralı hale getirilmesi vb.) ile kolayca geri alınmaktadır ve alınacaktır.

Sınıf çelişkilerinin daha da keskinleşeceği ve sınıf mücadelesinin daha da sertleşeceği önümüzdeki süreçte, sendika bürokrasinin denetimini kırmak, düzene karşı öfke ve mücadele isteği içinde olan sınıf kitlelerini sermayenin saldırılarına karşı genel direniş yolunda seferber etmek, örgütlemek öne çıkan başlıca görevlerdir. Halen devam eden TİS süreci ve alınan son eylem kararları sınıfın mücadelesini yükseltmenin önemli bir imkanı olarak kullanılabilmelidir. Bunun gerçekleşmesinde, özellikle öncü, ileri mücadeleci işçilerin sergileyeceği örgütlü, kararlı, bilinçli, ufuklu, soluklu militan çaba önemli bir rol oynayacaktır. Komünistlerin görevi, işçi ve emekçi kitlelere mücadelenin somut sorun ve görevleri temelinde yol gösterecek perspektif, politika, mücadele programı, eylem hattı ekseninde sarsıcı bir müdahale gerçekleştirmek, devrimci ajitasyon ve teşhiri yükselterek mevcut öfke birikimini bilinçli ve hedefli kılmaktır. Müdahaleyi propaganda ve ajitasyon faaliyeti ile sınırlamadan, öncü kesimleri kazanarak kitleleri birleşik, militan eylemlere seferber etmektir. Her an gündeme gelebilecek bir satış ihtimaline rağmen, eylemleri örgütlemek için ısrarlı bir sınıf çalışması pratiğini hayata geçirmektir.

Alevi emekçiler sınıf mücadelesine!

Nasıl ki ulusal sorun, bugünün Türkiye'sinde Kürt, Laz, Çerkez gibi birden çok ezilen ulus ve etnik topluluğu kapsamına rağmen, kendisini dayatması ve tarihsel nedenlerden dolayı daha çok Kürt sorunu üzerinden tartışılıyorsa; resmi devlet dini karşısında ezilen mezhepler/dinler sorunu da aynı nedenlerle daha çok Alevilik sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kürtler ve Aleviler, tarih boyunca önce Osmanlı devleti sonra TC tarafından sürekli baskı altında tutulmuş, katledilmiş, asimile edilmeye çalışılmıştır. Bugün ise birisi ulusal, diğeri dinsel bu iki kimlik, sermaye devleti tarafından işçi sınıfı ve emekçi hareketini, mücadelesini bölmek, emek-sermaye çelişkisini gizleyerek toplumda bu iki kimlik üzerinden cepheleşmeler (Türk-Kürt, Alevi-Sünni) yaratmak için kullanılıyor.

Bu iki konuda ayrımcılık, "biz ayrımlara karşıyız", "ayrım yapmak bölücülüktür" sözleriyle de destekleniyor. Fakat diğer ulusal/etnik kimlikleri Türk kimliği içinde, diğer dinsel/mezhepsel kimlikleri Sünni inanç içinde eritmeye çalışmak, baskılamak ayrımcılığın, bölücülüğün kendisi değil midir? Bugün güya ayrımcılığa karşı olmak adına ileri sürülen bu savlar, gerçekte sermaye devletinin dayattığı ulusal ve dinsel baskıya hizmet etmektedir. Ayrımcılık, ancak her türlü ulusal, etnik ve dinsel kökenden toplum kesimlerinin herhangi bir baskı ve asimilasyona maruz bırakılmamasıyla ortadan kaldırılabilir. Varlığını, ayakta durmasını baskıcı politikalarla sağlayan sermaye devleti ise ayrımcılığa karşı mücadelenin hedefi olabilir ancak.

Tarih boyunca Alevi kitlenin böyle baskılara maruz kalmasının temel nedeni, onların, toplumun sömürülen kesimlerini oluşturuyor olmasıdır. Zaten bugün Alevilik inancı içinde ilerici olan ne varsa, sömürülen bir toplum kesimi olarak egemen sınıflara karşı başkaldırısında, isyanlarda oluşmuştur.

Bugün de Alevi kitlenin önemli bir kesimi işçi ve emekçilerden oluşmaktadır. Fakat özellikle son dönemde, içinde hatırı sayılır bir burjuva tabaka doğmuştur. Bu burjuva tabakanın Alevilik sorununa bakışı da kuşkusuz bu kesimdeki işçi ve emekçilerden farklıdır. Onlar, Alevilik sorununun devletten dinsel içerikli bazı tavizler elde ederek çözüleceğini ileri sürmektedirler. Bu tavizler, okullarda din dersleri içinde Aleviliğin de işlenmesi, Diyanet teşkilatında temsil edilmek, cemevlerinin yapılması, Alevi din adamlarının yetiştirilmesi vb. dir. Görüldüğü gibi burada din dışı herhangi bir talep yoktur. Bu ise, nasıl ki Sünni kökenli işçi-emekçi kendi dinsel kalıplarıyla uyuşturulmaya çalışılıyorsa, Alevi kökenli işçi-emekçinin de Alevilik inancı içinde yeralan dinsel dogmalar, hurafelerle uyuşturulmasına hizmet edecektir. Dahası, sınıf çıkarları temelinde biraraya gelmeleri gereken Alevi-Sünni işçilerin arasına mezhep seti çekilerek bölünmelerine yolaçacaktır. Bu durum, sınıf çıkarlarının dinsel dogmalara, hurafelere feda edilmesi demektir.

Alevi burjuvazisinin sermaye devletiyle işbirliği içinde asıl hedefi de budur. Bu, dinsel taleplerin gerçekleştirilmesi üzerinden Alevi kitlenin sermaye düzenine bağlanması demektir. Böylece Alevi kökenli burjuvazi, din-mezheple uyuşturulmuş bu kitle aracılığıyla kendisine koskoca bir etkinlik alanı açmış olacaktır.

Şimdiye kadar Alevi kitlelerine sürekli sopa sallayan sermaye devleti ise, Alevi burjuvazisinin bu özelliğinin farkına vararak onlar üzerinden Alevileri kendisine bağlamak için "Alevi realitesi"ni kabul etmiş, neredeyse ayda bir "Alevi reformu"ndan bahsetmeye başlamıştır.

Sermaye devletinin ve onun Alevi kitle içindeki uzantılarının bu sinsi politikasına karşı çıkılmazsa, sınıf ve emekçi hareketinin birliğinde sahte bir bölünmenin yolu da kendiliğinden açılacaktır. Sünni ve Alevi kökenli işçi ve emekçilerin herşeyden önce soruna bu temelde yaklaşması gerekir.

Öte yandan Aleviler üzerindeki mezhepsel baskının kalkması, bazı dinsel içerikli tavizlerle mümkün değildir. Böyle bir durum, dinsel/mezhepsel ayrımcılığın kalkmasını değil, Alevilerin de buna alet edilmesini getirir. Çünkü gerek Aleviliğin, gerekse diğer din ve mezheplerin ezilen konumda olmaları, Sünni dinci politikadan kaynaklanmaktadır. Bu politikanın uygulaycısı da Türk sermaye devletidir. Bu nedenle her türlü dinsel/mezhepsel baskının kaldırılması mücadelesi, sermaye sınıfının egemenliğine, sermaye devletinin kendisine karşı mücadelenin de ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

Çalışma tarzının bazı sorunları

Yeni bir dönemin içindeyiz. Araçları çok büyük ölçüde merkezi olarak hazırlanan genel siyasal faaliyet ile organlarımızın bu genel siyasal faliyetin araçlarını yığınlara ulaştıran dağıtım organları olarak kaldıkları dönem artık geride kalmıştır.

İşçi sınıfı ve emekçi hareketine dışardan seslenen bir dönemi geride bırakarak, sınıfın devrimci önderlik ihtiyacına cevap verecek bir devrimci sınıf partisine dönüşme sürecini yaşıyoruz. Kendiliğinden anlaşılacağı üzere bu bir geçiş sürecidir. Her geçiş sürecinin de kendince ağırlıkları, sorunları ve güçlükleri vardır. Sürecimizin ağırlıkları, sorunları ve güçlükleri üzerinde fazla durmak artık gerekli değildir. Zira tüm bunlar 3. Genel Konferansımızda enine boyuna tartışılmış, paha biçilmez açıklıklar sağlanmış, bu temel üzerinde görevler net bir biçimde somutlanmıştır.

Artık sorunun çözücü halkası, gerekli pratik girişkenliği, yaratıcılığı ve devrimci inisiyatifi göstererek perspektifleri uygulama alanına taşımak, siyasal sınıf pratiği içerisinde bu perspektifleri sınamak, zenginleştirmek, deneyim birikimini artırmak ve bu temel yönelim içerisinde örgütü daha da etkin ve yetkin bir düzeye taşımaktır.

Mahalli devrimci inisiyatif: Düğümün çözüm noktası

Yerel organların planlama, uygulama, denetleme ve merkezileşme çerçevesinde sürdürmesi gereken bir siyasal sınıf çalışmasının tayin edici önemde olduğu, tüm sorun ve sorumlulukların da ancak bu temelde değerlendirildiği bir dönemdeyiz. Bu, en başta fabrika/birim zeminine oturan kitle çalışmasına adım atmak demektir. Mahalli örgütlerimiz, fabrika çevre örgütlerimiz ancak böyle bir çalışma yürüttükleri, böylesi bir çalışmanın ihtiyaçlarına cevap vermek üzere kapasitelerini harekete geçirebildikleri ölçüde, geçmiş çalışmanın bir özelliği olan tek yanlılığı aşabilecek, gelişip yetkinleşebileceklerdir. Saflarını sınıfın ileri devrimci öğeleri ile besleyerek güçlendirecek, kazanılan çevre ilişkilerinin dönüşümünü olanaklı hale getirebileceklerdir.

Böyle bir çalışmaya önemli ölçüde deneyimsiz bir kadro birikimi ve potansiyel kadro adaylarıyla girdiğimiz biliniyor. Aynı şekilde, Türkiye devrimci hareketinin geçmiş pratiğinden yararlanılabilecek bir deneyim birikimine de sahip değiliz. Bu durum kuşkusuz önemli bir dezavantajdır. Fakat eğer bir örgüt doğru devrimci perspektiflere sahipse, bu perspektifler uygulamak için gerekli asgari bir kadro ve çevre ilişkileri birikimi yaratmışsa, bu ilişkiler enerjik, atılgan, kararlı ve yaratıcı bir siyasal pratiğe yatkınsa, bu durumda devrimci deneyimi bizzat kendi siyasal pratiği üzerinden kazanabilecektir. En tam ve eksiksiz çalışma koşulları hiç bir zaman önden hazır halde bulunamaz, bunlara bizzat çalışma içinde ulaşılır.

Mahalli organlarımızın ilk plandaki görevi, somutladıkları fabrikalara dönük olarak gerekli mevzilenmeyi gerçekleştirebilmektir. Bu mevzilenme üzerinden sürekli ve sistemli bir siyasal propaganda, ajitasyon, teşhir ve örgütlenme faaliyetine hemen başlamaktır. Faaliyetin araçların kullanımı hem belli periyodlara (sözgelimi haftalık, on günlük, onbeş günlük gibi) bağlanabilmeli ve hem de çeşitliliği gözetilmelidir. Bildirilerin yanısıra broşür, bülten, el ilanı, afiş, pul vb. araçlarda kullanılabilmelidir. Ve en önemlisi de bu araçlarla sürdürülen faaliyet, kurulacak dolaysız ilişkilerle sözlü propaganda, ajitasyon, eğitim ve örgütlenme çalışması ile birleştirilmelidir. Halihazırda örgütümüzde gereğince değerlendirilemeyen MYO ve PYO, sınıf çalışması içindeki militanın elinde iki hazır ve düzenli araç/silah demektir. Onlardan en iyi şekilde yararlanmalı ve en etkili biçimde kullanmalıyız.

Siyasal faaliyetin araçlarında çeşitliliği sağlamanın önündeki en önemli güçlüklerden biri, teknik donanım yetersizliğidir. Bugün hemen tüm organlarımız asgari bir teknik donanıma sahip olmakla birlikte, bunun yetersiz kaldığı bir gerçektir. Giderilmesi hiç de güç olmayan bu yetersizlik kendini iki alanda göstermektedir. İlki, teknik donanımın yetkinleştirilmesi, yani daha elverişli araçların sağlanmasıdır. İkincisi ve daha da önemlisi ise, teknik altyapıyı profesyonelce örgütlemeyi başarabilmektir. Bu, hem özel kadroların görevlendirilmesiyle teknik yükün mahalli organların omuzlarından alınması, hem de konumlanmanın gizliliğin gereklerine uygun bir tarzda sağlanması bakımından önemlidir.

"Uygun insan bulunmadığı" gerekçesi burada kabul edilebilir olmaktan uzaktır. Lenin'in de vurguladığı gibi, "Genel çalışmanın tek tek işlem-

ler"i ne kadar küçük olursa, bu tür işlemleri yerine getirecek insanlar bulmak da o kadar kolay olur. "Ve bu insanlar çoğunlukla profesyonel devrimci olma yeteneğinden yoksundur." "Adam yokluğu" temelsiz bir gerekçedir. Devrimci siyasal faaliyet, sınıf mücadelesi sürekli düzinelerce yeni insan çıkarıyor. Biz yalnızca amatörlüğümüz sonucu böylesine bir çok ilişkiyi örgütleyemiyor ve sonuçta yitiriyoruz. Harekete yaklaşan herkesten kararlı bir militan, fabrika, semt, sokak dağıtımları yapacak biri olmasını bekliyoruz. Oysa bugün partinin inşası, yarın devrimin örgütlemesi, tek tek bakıldığında "küçük", ama toplam olarak ele alındığında paha biçilmez değerde olan hizmetleri sunan her bir enerji taneciğinden yararlanmayı gerektirir. Bir çok ilişki kaldıramayacağı yükleri omuzlaması için resmi mevkilere davet edilip böylelikle "kısa ömürlü" devrimciler haline getirileceğine, güç ve potansiyeli iyi ölçülerek, fakat eğitilerek, ikna edilerek, yaptığı yardımların değeri verilerek "uzun ömürlü" devrim yardımcılar haline getirilebilinir.

Kitle çalışması ve legalitenin kullanımı

Uzun yıllar süren yeraltı çalışması sonucu örgütümüz bu alandaki refleksini güçlendirdiği gibi, önemli bir deneyim birikimi de sağlamıştır. Yeraltı çalışmasında sürekliliği ifade eden adımlar bakımından ise, Türkiye'de başka bir örneği olmayan bir siyasal pratik deneyime ve kalıcı mevzilere sahibiz. Fakat artık yeni adımlar atmak, başka bakımlardan da örgütün reflekslerini güçlendirmek durumundayız. Siyasal çalışmanın binbir türlü yol ve yöntemini en doğru tarzda kullanmak zorundayız.

3. Genel Konferansımız bu sorunun genel çerçevesini, gelişme sürecimizin kendine özgü seyrine bağlı olarak özlü bir biçimde ortaya koymuştur. Dolayısıyla biz burada, öncelikle sorunun bazı pratik yönlerine işaret edeceğiz.

Kitle içinde devrimci çalışma yürütmekle görevli bir devrimcinin illegalite adına ilişki kurduğu kitlelerden siyasal kimliğini gizlemesi, devrimci sorumlulukdan geri durmak, atalet içerisinde yok olmak anlamına gelir. Böyle bir durumda "illegal davranma" pasifizmin kılıfıdır. İşçi kitleleriyle içiçe bir yaşam sürdüren bir devrimcinin çok özel ve kendine özgü durumlar dışında, politik kimliğini, devrimciliğini gizlemesi düşünülemez. Günlük yaşamın tüm sorunları, devrimci propoganda ve ajitasyon için bir fırsatıdır. Bunu değerlendirmek ise devrimcinin görevidir. Devrimcinin illegalite kaygısı ile düşüncelerine gem vurması değil, bunları uygun biçim, yol ve yöntemlerle dile getirmesi gerekir. İllegalite burada örgütsel kimliğini gizleme noktasında devreye girer, ki devrimcinin hassas davranması gereken nokta da budur. Lenin'in tanımı ile komünistler "sınıfın bütün örgütlerinde" ve "kitle içinde" "(ünvanları ve rütbeleri ile değil ama) atılım gücü ve ideolojik etkisiyle önder rolü" oynarlar.

Bir başka sorun çevre ilişkilerimizin ya da örgüt çalışanlarımızın olduğu birimlere dönük siyasal faaliyetin örgütlenmesinde ortaya çıkmaktadır. Zamansız bir siyasal çalışma ya da yüklenmenin örgütsel ilişkileri açığa çıkaracağı ve çalışmayı tasfiye edeceği kaygısıdır bu. Elbette çalışmamızın sürekliliğini gözetmek durumundayız. Ama bunu, bu gerekçe adına atalete düşerek değil, çalışmamızın yol ve yöntemlerini buna göre düşünüp seçerek başarmalıyız.

Siyasal faaliyet araçlarının ulaştığı fabrikalarda, bu araçların yarattığı tartışmayı daha da kışkırtmaktan, ona bilinçli bir muhteva kazandırmaktan ve olumlu tepki veren işçilerle gerekli sosyal ve siyasal diyaloğu kurmaktan geri durmak bir başka zaaf olarak ortaya çıkmaktadır.

İşçi eylemlerine, grev ve direnişlere yapılan siyasal müdahaleler belli olumlu tepkiler doğurmakta, işçileri bize yakınlaştırmaktadır. Ne var ki bunları değerlendirmek noktasında iki temel yetersizlik görülmektedir. İlki bu müdahaleyi yalnızca direniş yerleri ile sınırlı tutmak, müdahaleyi ve ilişki geliştirmeyi oturduğu semt, evi, sendika lokali ya da işçilerin toplandıkları kahve ve derneklere yayamamaktır. Direniş sonrasını da gözeten bir pratik sergileyememektir. İkincisi, olumlu tepki veren işçiyle somut diyalog kurmanın yalnızca randevu vermek ya da telefonunu almakla olanaklı olacağını sanmaktır. Oysa böyle ilişkiler genellikle randevularına gelmezler. Sorumlu devrimci, bir ilişkiyi emek vererek ilerletmek zorundadır. Öncelikle bir sosyal ve siyasal ilişki kurmak, hatta başlangıçta bunu tek yanlı olarak zorlamak, sosyal çevresine, semtine, evine girmeyi başarmak, etkileyici bir ilişki, kazanıcı bir propaganda vb. sayesinde ilişkiler geliştirilebilir. Ve ancak böylelikle kalıcı bir ilişkiye dönüştürerek belli bir disipline sokulabilir.

Buradan kitle çalışması ve legalitenin kullanımı sorununa geçebiliriz.

"Parti, illegal sosyal-demokrat çekirdeklerden meydana gelir. Bu illegal sosyal-demokrat çekir-

dekler de, kendilerine çeşitli legal işçi örgütlerinden oluşan mümkün olduğu kadar geniş ve dal budak salmış bir ağ şeklinde kitle içinde çalışmak için dayanak noktaları yaratmak zorundadır." (Lenin)

"Kitle içinde çalışmak için dayanak noktaları yaratmak"! İşte içinde bulunduğumuz dönemde çalışma tarzının ihtiyaçları bakımından sınıf devrimcilerinin kavraması gereken esas halka budur. Kitleselleşmek, bu sorunu işçi sınıfı kitlesi ile bütünleşerek çözebilmek, bu alandaki yaratıcılığa bağlıdır. Örgüt konferansının sağladığı açıklıkları kılavuz edinmek, örgüt iradesi ile bütünleşmek, pratik karşılığını ancak burada bulabilir.

Legalitenin kullanımını, legal alanlarda konumlanmış güçlerin bir sorunu olarak ele alan anlayışı sık sık eleştirdik. Son olarak konferans değerlendirmelerinde bu zaafa dikkat çekildi. Legal mevzilerde konumlanmış güçlerin etkin ve verimli bir tarzda sürdürecekleri militan siyasal faaliyet kuşkusuz büyük bir öneme sahiptir. Fakat legalitenin etkin kullanımı yalnızca sözü edilen alandaki güçlerin değil, temelde tüm örgütün her düzeyde ve her alanda genel bir sorunu ve sorumluluğudur. Legalite bir devrimci istismar alanıdır ve açık alan mevzilenmesi bunun yalnızca temel biçimlerinden biridir.

Legal mevzilerde konumlanmış devrimcilerin faaliyetlerinde kendini yasal alana uyarlamak değil, yasal alanı yasa-dışı çalışmanın ihtiyaçları için olanaklı bir biçimde değerlendirmek sorumluluğu vardır. Fakat bir bütün olarak devrimci örgütün görevi, "bütün yarı-yasal ve olabildiği ölçüde de yasal örgütlerden yararlanmak" (Lenin), legaliteyi illegal olanın ihtiyaçlarına uygun olarak kullanmaktır.

Kitle çalışması yürütmekle görevli bütün örgüt birimleri, propaganda, ajitasyon, teşhir, örgütlenme ve eyleme seferber etme çalışmasıyla yükümlüdürler. Bu örgüt birimlerinin görevi, yığınlarla yakın ilişkiyi her aşamada ve her durumda sürdürmek, yığın hareketinin bütün ihtiyaçlarına devrimci sorumluluk ve önderlik düzeyinin gerektirdiği yanıtlar verebilmektir. Yığınlar neredeyse onlar da orada olmalı, yığınların bilincini sosyalizm yönünde geliştirmeye çalışmalı, her özel sorunu proletaryanın genel amaçlarıyla ilişkilendirerek işlemelidirler. Sosyal ve siyasal yaşamı yığınların içerisinde kurmalı, yığınlarla birlikte, fakat önünde olmayı başarabilmelidirler. Ortaya çıkan her fırsat, imkan ve araçtan da bu doğrultuda yararlanmalıdırlar. İllegalite tam da böyle bir çalışmanın sürekliliği açısından gereklidir. Sağlamlaştırılması ise yalnızca böyle bir çalışma ile olanaklıdır. Kişinin değil, örgütün güvenliği ise sözkonusu olan, bu ancak böyle bir çalışmayla sağlanabilir.

Soruna daha somut olarak bakalım. Sendikalar işçi yığınlarının ekonomik mücadele örgütleridir. Aynı zamanda işçi kitlelerinin uğrak mekanlarıdır. Bugün sendika bürokrasisinin işçi sendikalarını düzenin hizmetine sunuyor olması, sendikal aygıtların tabandan kopuk ve düzen kurumlarının bir eklentisi haline getirilmiş olması bu gerçeği değiştirmez. Devrimci sınıf çalışması açısından sendikalar ve sendikal faaliyet siyasal faaliyetin araçlarından ve alanlarından biridir. Aracın kendisi bir veri olduktan sonra önemli olan bu aracın hangi siyasal çıkar uğruna kullanıldığıdır. Sendikaları devrimci politikanın ihtiyaçları doğrultusunda kullanmayı başarıp başaramamak sorunudur.

Deniyor ki, sendikalar işlevsizdir. Devre dışı bırakılmıştır. Sendika bürokrasisi eliyle düzene hizmet ediyorlar. İşçiler sendikalara ilgisizdir ya da zorunlu kalmadıkça uzak duruyorlar. Bunların tümü de doğrudur. Fakat bu, tabanda devrimci insiyatifi geliştirip teşvik ederek, işçi yığınlarının sendikal örgütlülüklerine sahip çıkmaları yönündeki görevimizi unutturmamalıdır bize.

Kaldı ki sendikal faaliyet legaliteyi kullanmanın tek biçimi değildir. Grev ve direniş komiteleri, sendikalaşma grupları, kültür ve dayanışma dernekleri, semt dernekleri, işçilerin topluca gittikleri kahvehaneler, cemevleri, Pir Sultan dernekleri, kır gezileri, çeşitli günlerde düzenlenen sosyal etkinlikler vb., devrimci siyasal çalışma tüm bu olanaklardan yararlanmak durumundadır.

Ayrıca yalnızca araçlar ile değil, bir dizi yaratıcı yol ve yöntemle de legal, yarı-legal çalışma biçimi bulunabilinir. Sözgelimi A fabrikasındaki grev ya da direnişle dayanışma örgütlemek için çakmak, kalem, kartpostal vb. satışını bir vesileye dönüştürmek... B işyerindeki direnişle "dayanışma gecesi"nin biletlerini, fabrika fabrika dolaşarak, işçi ve emekçi semtlerinde ev ziyaretlerini yaparak satmak... Bunları devrimci propaganda yapmanın ve geliştirmenin bir aracına dönüştürmek... Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Devrimci teori devrimci siyasal mücadelenin yol göstericisidir. Ancak onun içerisinde sınanır, arınır, zenginleşir ve güçlü bir projektör vazifesi yapabilir. Şimdi devrimci insiyatif, atılganlık, girişkenlik zamanıdır. Ama, yaratıcılık, yaratıcılık, yine yaratıcılık!..

EKİM 3. Genel Konferansı Tutanakları

İllegal örgüt ve legal çalışma

Cihan: İllegal örgüt ile legal çalışmayı bütünlüğü içerisinde ele almak nispeten zor bir meseledir. Bu zorluk iki alanda doğmaktadır. Bunlardan ilke, sorunun ilkesel çerçevesinde yaratılan karışıklıklardan gelmektedir. Bugünün Türkiye'sinde de böyle bir karışıklık yaşanmaktadır. Zira çok güçlü bir tasfiyeci legalist cereyan vardır. Küçükburjuva demokrasisinin yaşadığı süreç, onu bugün çok büyük ölçüde legal alana sürmüş bulunmaktadır. Bugün legalizm, legal parti fikri etrafında giderek özel bir güç kazanmaktadır. İşin en ilginç yanı, bunun tam da Türkiye'de polis rejimi koşullarının iyice pekiştiği, Kürdistan'daki savaşın iyice derinleştiği bir ortamda yaşanıyor olmasıdır. Sorunun bu yanı üzerinde fazla durmayacağım. Zira sorunun ilkesel çerçevesi üzerinde bugüne dek döne döne durduk. Başlangıçtan itibaren bunu çeşitli yazılarımıza konu ettik. Teorik dergide legalist tasfiyeciliğin ideolojik-programatik arka planını da ele alan daha kapsamlı bir yazı yayınlandı. Öte yandan sorunun temel ilkesel çerçevesi bizde yalnızca düşünce planında olgunlaşmakla kalmadı, aynı zamanda pratik olarak da maddi bir kuvvet kazandı. 7 yıllık bir siyasal yaşamımız var; bu süreç içerisinde bu fikrin pratiğine özel bir önem vermiş bir hareketiz. Güçlüklere ve engellere rağmen bugün belli bir başarı düzeyi de yakalamış bulunuyoruz. Harekette, hareketin MYO'sunda bir süreklilik sağlamak, bunun kendisi bile belli bir başarının dolaysız bir kanıtıdır.

Ancak bunun daha zor bir ikinci alanı var. Bu, genel ilkesel çerçeveyi, somut koşulları ve bir hareketin gelişme sorunlarını gözeterek doğru bir biçimde uygulayabilmek sorunudur. Bu zorluk alanı kendini bizim örgüt yaşamımızda da gösterdi. Örgütsel gelişme sürecimiz boyunca, özellikle bu sorunun ilkesel çerçevesinin doğru kavrayamayan ve genel olarak da temel ideolojik sorunlarda sağlam durumayan unsurlar şahsında, bu zaaf kendini sık sık dışa vurdu.

Legal çalışma imkanlarından doğru yararlanmak; genelde siyasal koşullara, özel planda ise bir hareketin gelişme sürecine bağlıdır.

Sorunun birinci kısmı nispeten kolaydır. Zira her zaman legal çalışma imkanı vardır ve her zaman bu imkanı kullanmak, kullanmayı bilmek gerekir. En ağır koşullarda bile belli sınırlar içinde legaliteyi kullanma imkanları vardır. Dahası şunu belirtmek istiyorum. Çarpık bir önyargıyla, legal çalışma olanaklarının yalnızca, kitle mücadelerinin genişlediği, bir takım imkanların buna bağlı olarak çoğaldığı ortamlarda mümkün olduğunu sanılır. Oysa tarihsel örneklerine baktığımız zaman, legalitenin doğru ve etkin bir biçimde kullanımının, tam da yenilgi dönemlerinde gündeme geldiğini görüyoruz. Devrimci yükseliş dönemlerinde gündeme gelen legalite çok başka birşeydir. Orada burjuva legalitesiyle, mücadelenin yarattığı legalite içiçe gelişiyor. Biri giderek diğerini aşıyor. Dolayısıyla, devrimin kendi güçlerini yaratarak karşı güçleri dengelemesinin yarattığı fiili durumlar ile, burjuva legalitesi çok başka şeylerdir. Bunların birbirini kesen yanları da vardır. Ama gerçekten çok büyük ölçüde burjuvazinin inisiyatif alanında bulunan bir alandan yararlanmasını bilmek sorunu, yani legaliteyi istismar dediğimiz sorun, yenilgi döneminde çok özel bir önem taşıyabiliyor. Lenin, yalnızca parti tasfiyeciliğine karşı değil, onun tersyüz edilmiş biçimine karşı da kararlı ve tahammülsüz bir mücadele yürütmüştür. Bu yalnızca Otzovizmin de pratik sonuçları itibarıyla aynı kapıya çıkmasından dolayı da değildir. Yanısıra, legalist tasfiyeciliğe, parti tasfiyeciliğine karşı verilen mücadeleye yeterli kuvveti kazandırabilmek için, tersyüz edilmiş tasfiyeciliğin bu mücadeleye verebileceği zararı ortadan kaldırabilmek için bu ayrıca gerekmiştir. Konferansa sunulmuş yazılı değerlendirmenin bu noktada temel bir fikri vardır. Denilen özetle şudur. Bugün kendini daha çok legalizm biçiminde gösteren tasfiyeciliğe ve opor-

tünizme karşı etkili bir mücadele verebilmek için, aynı zamanda, legalitenin devrimci bir kullanımının da iyi bir pratik örneğini sergileyebilmeliyiz.

Bu soruna daha sonra döneceğim. Legalitenin, yalnızca siyasal koşullara bağlı bir sorun olmadığını, aynı zamanda bir hareketin kendi gelişme süreçlerine de bağlı olduğunu söyledim. Genelde, kimliğini bulmuş, örgütsel omurgasını ve yapısını yaratmış bir parti için bu böyle değildir ama, yeni oluşan bir hareket için bu böyledir. Yeni bir hareketin ilk örgütsel köşe taşlarını döşemek gibi bir sorunu vardır. Bu alanda belli bir deneyim kazanmak, belli bir kadrosal ve pratik deneyim biriktirmek gibi bir sorunu vardır. Bu konuda anlamlı bir ilk başarıyı elde etmeden legaliteye genişçe, ölçüsüzce girmeye kalkması, beraberinde legalite tarafından yutulmayı getirecektir. Hele de legaliteden yararlanmanın, legal yayın araçlarına dayalı bir faaliyeti eksen almak olarak anlaşıldığı bir ülkede, bu çok daha muhtemeldir. Bundan dolayıdır ki, illegal örgütlenmede bir ilk temeli doğru dürüst yaratamadığımız; buna bağlı olarak illegal MYO'nun oturtulmasında, örgütle bütünleşmesinde ve giderek nispeten geniş dağıtılmasında doğru dürüst mesafe kaydedemediğimiz; dahası, bu alandaki sorunları çözemediğimiz; dahası, bu dönemki MK'nın bir bölümünün bu görevleri ortada da bıraktığı koşullarda, biz legal alanın, özellikle de legal yayın araçlarının kullanımında çok cesur adımlar atamazdık. Bu çok hızlı bir biçimde giderek bizi cezbeden ya da bizi irademiz dışında kendi eksenine alan bir çabaya dönüşebilirdi. Örgüt kuvvetli olsaydı, MK'da bu konuda açık bir bilinç, bu temelde bir ideolojik birlik olsaydı, belki bir takım adımlar daha erken, daha cesur atılabilinirdi. Ama özellikle bunun çarpık bir eğilim olarak kendini formüle ettiği koşullarda, biz bu eğilime karşı tersinden bir direnç göstermek zorundaydık. Doğru yaptığımızı düşünüyorum.

Tüm bunlara rağmen da eklemek istiyorum. Biz '89 yılı sonbaharında ancak yeni yeni örgütlenmeye başladığımızı, bir örgütsel yapı inşa etmeye başladığımızı, bunun koşullarına nihayet ulaşabildiğimizi söylüyoruz. Ama öte yandan dikkat ediniz, '90 Mart'ında bizim ilk legal kitaplarımız çıkmıştır. İllegal bir örgütün illegal yayınlanmış yazılarını kitaplaştırması adımını Türkiye'de ilk kez biz attık. Daha sonra bizi taklit ederek başka bazı örgütler aynı şeyi yapmaya başladı. Ama bunu ilk biz yaptık. Neden? Çünkü yayın alanında legalitenin bu biçimde kullanılmasının illegal örgütün temellerini yaratmak amacına verebileceği hiçbir zarar yoktu. Amacımız kendi görüşlerimizi hem kalıcılaştırmak, hem de daha geniş okur çevrelerine ulaştırmaktı. Bu, hareketin önündeki örgütsel görevlere, taktik önceliklerine zarar vermeden legalitenin doğru ve akıllı bir tarzda kullanımına iyi bir örnektir. Biz bunu yaptık ve faydasını fazlasıyla gördük. '90 yılında hızlı bir kadrosal gelişmeden sözediyoruz. Basit bir deyim kullanacağım, kitaplarımızı okuyan geliyordu! Kitaplarımızı okuyan, bizi bir biçimde buluyordu. Bir çok yoldaş saflarınıza böyle katılmıştır. Dolayısıyla bizim örgütsel önceliklerimize zarar vermeden legaliteyi akıllıca kullanmamıza iyi bir örnektir. Teorik derginin çıkışı bir başka olumlu örnektir. Teorik dergi de farklı bir araçtır. Eğer biz teorik dergiyi sistematik bir yayın organı olarak çıkarabilseydik, illegal bir örgüt yaratmak, ya da onun ilk temelini atmak şeklindeki öncelikli görevlerimize hiçbir zarar vermeden legalitenin etkin bir biçimde kullanmanın bir başka alanını iyi bir biçimde değerlendirmiş olacaktık.

Şuraya geleceğim yoldaşlar. Tasfiyeci yıkımın 2. Genel Konferansla birlikte onarılmaya başlanmasından itibaren, aradan geçen bir yıllık süre, bu sürecin somut örgütsel kazanımları, bize nihayet bu alana daha etkin bir şekilde girmek imkanı verdi. Artık politik bir yayın organını gündemimize alabilecektik. Bir kaç temel nedenden dolayı. Birincisi, MK bu konuda nihayet kendi içinde sağlam bir ideolojik birlik yakalamıştı. İkincisi, örgütün genelinde, tasfiyeciliğin eleştirisi ve tasfiyesiyle birlikte, ideolojik birlik alanında önemli bir mesafe alınmıştı. Üçüncüsü, örgüt kendi içinde toparlanmış, illegal bir örgütsel faaliyet için gerekli temel yapılanmanın en önemli adımları atılmıştı. Periyoduyla, örgütle bütünleşmesiyle, yaygın dağıtımıyla, MYO da kendini bulmaya başlamıştı. Tam zamanıydı. Gecikmek, hareketin siyasal gelişmesi için önemli imkanlara bile bile sırtını dönmek anlamına gelirdi. Bu noktadan itibaren politik yayını gündemimize aldık ve biraz gecikerek de olsa nihayet gerçekleştirdik.

Biz bugün, hareketin bugün ulaştığı gelişme safhasında (politik yayının devreye girmesinden bu yana geçen süreyi de katarak söylüyorum), bu alanı çok daha etkin bir tarzda kullanmak durumundayız. Bu bizim için olanaklıdır, bundan yararlanmak zorundayız. Siyasal hareket olarak adımızı, iddiamızı, etkimizi, daha hızlı ve daha geniş kesimler içerisinde yaygınlaştırabilmek bakımından,

kitlelerle daha kolay buluşabilmek bakımından, bu bizim için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.

Küçük-burjuvazinin siyasal mücadele anlayışı, o ünlü gel-gitini bu alanda da yaşıyor. Bir dönem illegalite fetişleştiriliyor, sonra legaliteye hızlı bir geçiş yaşanıyor. Bu sonuçta illegalitenin ciddi biçimde zaafa uğraması, hatta tasfiyesi anlamına geliyor. Oysa güçlü bir illegal temel, güçlü ve etkin bir legal çalışmanın da temel bir önkoşulu ve güvencesidir. Tersinden, legalitenin etkin ve yaygın bir kullanımı da, illegal temeli korumanın, geliştirmenin, sağlamlaştırmanın, onu dışarıdan koruma anlamında kuşatmanın, en etkili yoludur.

Hareketimiz açısından bugün değişen nedir? Görevler alanına vurgu değişmiştir. Siz belli bir görevler alanına önemle vurgu yapmışsınız, sonuçta mesafeyi almışsınız. Bu kavranmış ve bir mevziye dönüşmüştür. Şimdi zayıf kaldığınız yere yükleniyorsunuz. Bu anlamda legal çalışma alanına, legalitenin etkin kullanımına vurgu yapmaktayız. Bu vurgu asla illegal alandaki görevlerin, sorunların ve genel olarak illegal gelişmenin küçümsenmesi, ihmal edilmesi anlamına gelmemektedir. Tam tersine, tam da legalitenin etkin kullanımının vurgulandığı bir sırada, aslında tersinden de, diğer alana gerekli vurgu yapılabilmelidir.

Burada, bu iki çalışma alanı ve tarzı arasındaki ilişkiye çok fazla girmiyorum. Bu, teoride kavranması kolay, ama pratikte uygulanması zor bir ilişkidir. Bunun pratik kullanımında, yani siyasal koşullardaki gelişmeler ve hareketin gelişme süreçlerinin özellikleri temeli üzerinden değerlendirilmesi sorununda güçlük vardır. Biraz pratik deneyim ve politik ustalık alanıdır bence. Formüllerle çözülebilecek bir sorun değildir. Somut durumun, somut gelişmelerin, somut ihtiyaçların değerlendirilmesi temeli üzerinde, her iki alana özgü araç ve yöntemlerin akıllı bir biçimde birleştirilmesi ve en iyi ve en etkin biçimde kullanılması sorunudur.

Son olarak, konferansa bu soruna ilişkin olarak sunduğumuz metnin son paragrafına değinmek istiyorum. Orada şöyle deniliyor: "Oysa bu zorunlu ve temel faaliyetin gerekliliğinden sözedildiği çoğu durumlarda, bunu daha çok yayın faaliyeti ekseninde düşünen ve açık çalışmada yeralan örgüt birimlerinin sorunu olarak ele alan sığ ve mekanik kavrayışın saflarımızdaki etkileri, hiç de küçümsenir düzeyde değildir. Legal çalışmayı, sendikalardan kitle örgütlerine, işçi platformlarından kültür derneklerine kadar, açık siyasal yaşamın tüm alanlarında düşünmek ve gündelik çalışmanın organik bir uzantısı olarak ele almak zorundayız. İllegal temelimizi geliştirmenin, güçlendirmenin, onu saldırılara karşı koruyabilmenin, bunun en güvenli ortamı olarak kitle bağlarımızı geliştirmenin, bir siyasal hareket olarak kitlelere, özellikle de proleter kitlelere malolmanın, onlar arasında politik etki ve şiarlarımızı yaymanın zorunlu kıldığı bir çalışmadır bu."

Bu aslında çok erken bir tarihten beri örgütümüzde vurgulanan bir fikirdir. 1. Genel Konferanstan önceki MK iç yazışmalarında vardır. 1. Genel Konferanstan sonra kaleme alınan bazı örgüt yazılarında vardır. En son olarak *MK Değerlendirmeleri*'nde vardır. Legal çalışma denildiğinde, insanlar hep legal yayın organlarını anlıyorlar. Hayır, legal çalışma, siyasal yaşamın bütün alanlarını bir biçimde kesmektedir. *MK Değerlendirmeleri*'nde de denildiği gibi, aslında bir çok birimimiz, uzun bir zamandır fiilen bu tür olanakları kullanmaktadırlar. Ama yeterince farkında değiller, onu kavramlaştıramıyorlar. Örneğin işçi platformlarına, Alevi derneklerine, işçi toplantılarına gidiyorlar. Tüm bunlar legal platformlardır. Dolayısıyla legalitenin etkin ve akıllıca kullanımı, siyasal faaliyetin bütün alanlarını kesen bir sorundur. Ama kimi yerlerde bunun imkanlarını daha geniştir, kimi yerlerde daha dardır, bu yalnızca işin özgül yanıdır.

Konferans metninde de belirtildiği gibi, bugün biz, gerek mahalli örgüt planında, gerekse alt birimlerde (fabrika, işletme ya da okul) legal araç ve imkanların kullanılması konusunda belli bir bilinç açıklığına sahip olabilmeli ve bunu pratik olarak da gerçekleştirebilmeliyiz. Bugün legalitenin kullanımında böyle bir temel sorunumuz vardır. Bu konuda örneğin İstanbul il örgütünün pratiği eleştirilmelidir. '94 yazında Ali Sami Yen Stadyumunda 40 bin kişilik Alevi toplantısı vardır. Kalkıp buraya açık alandan niye gidilmemiştir diye soruluyor ve eleştiriler yapılıyor. Böyle bir eleştirinin elbette bir anlamı var. Zira açık alandan gerçekten gidilmemiştir.

Peki tersinden ben soruyorum. Buraya "kapalı alandan" niye gidilmemiştir? İstanbul il örgütünün de bu açık legal platformu etkin bir biçimde, legal ya da illegal araçlarla kullanmak imkanı vardır. Onbinlerce kişiye EKİM imzalı pullarla seslenmek imkanı vardır. Bu niye yapılmamıştır? Zira orada çarpık bir önyargı vardır. Bu önyargıya göre, legalite

açık alandan ve yayın üzerinden kullanılır! Bunun daha sonraki bir örneği Tunceliler Derneği toplantısıdır. Ya da örneğin bir Zafer Sineması toplantısıdır. Buralara legal alandan gidilir diye düşünülmektedir. Bu illegal örgütü biraz komplocu bir tarzda kavramaktan da geliyor. İllegal örgüt kitlelerin yanında ve içinde olacaksa, zaten o legal platformların da içinde olmak zorundadır. Ama yöntemleri farklıdır, çekirdekleri gizlidir. Politikalarıyla, tutumlarıyla, sözüyle, şiarlarıyla, bu arada illegal araçlarıyla, yerine göre de legal bir biçimde kamufle edilmiş araçlarla gidecektir. Örneğin yeri gelir Alevi Kültür Derneği-İşçi Komisyonu imzalı bir bildiri de yayınlayabilir, bir açıklama da yapabiliriz. Kuşkusuz bir Alevi derneği adına, işçi komisyonu adı altında da olsa, hitap etmeyi prensip olarak tercih etmeyiz. Ama başka bazı şeyler yapabiliriz. Bunu yakın zamanda duyduğum bir örnekten yola çıkarak söylüyorum. Yoldaşlarımızın çalıştığı bir bölgede bir Alevi kültür derneği var. Burada bir işçi komisyonu kurulması kararı alınmış. Bizim yoldaşımız da bunun içinde yeralıyor. Burası Alevi işçileri toplayan bir odağa dönüşüyor. Buradaki yoldaş inisiyatifli davranabilirse eğer, işte size işçilere ulaşmada legalitenin çok akıllıca bir kullanımı. Yeter ki etkinlik kurmayı başarabilelim.

Bir de legalitenin legal politik yayın organı üzerinden kullanımı sorunu var ki, bunu ayrıca yayın organı bölümünde tartışacağız.

Son olarak şunları söylemek istiyorum. Eğer bu gündem maddesindeki vurgularımız ve bakışaçısımız isabetliyse, bundan çıkarılması gereken bazı pratik sonuçlar vardır. Bu dönemde legalitenin etkin kullanımı bizim için hem mümkün, hem gerekli ise, biz merkezi ve mahalli plandaki legal çalışma alanlarını belli bir tercihle besleyebilmeliyiz. Bugün örgüt alanındaki belli güçleri bilinçli bir tercihle açığa çıkarıp oradaki etkin çalışmanın ihtiyacına yetecek kadroyu oluşturabilmeliyiz. Çünkü oradaki çalışmanın genel politik sonuçları, illegal alanda örgütümüzü geliştirmemizin, kadrolaşmayı hızlandırmamızın, yeni insanlar kazanmamızın imkanlarını bize fazlasıyla verecektir. Yani bize karşılığını beş-on kat veren, verecek olan bir işten biri esirgemeyeceğiz.

Devrim: Konuyu gençlik çalışmamızın bazı sorunları açısından da ele almak istiyorum. Yürütülecek faaliyette legal, yarı-legal araçların kullanılmasının imkanları özellikle öğrenci gençlik alanında oldukça fazla. Gerek burada daha çok bu alanda değerlendirebileceğimiz güçlerin bulunması, gerekse de bu kanalların kullanımındaki rahatlık açısından bu böyle.

Öte yandan üniversite gençliği ya da lise gençliğin yarı aydın karakterli diye tanımladığımız kesime yönelik faaliyette ideolojik mücadelenin öneminden bahsettik. Bu konuda özel bir vurgumuz da vardı. Bu tür araçların kullanımı, kültürel, felsefi olabilir. Değişik gruplaşmalar olabilir. Kendi içerisinde kendine özgü bir yayın faaliyeti olabilir. Özellikle İstanbul'da gözlenen son derece yaygın yarı-legal dergi biçimleri var. Bunların her biri kampüsler üzerinden yükseliyor ve belli bir etki de yaratıyor. Buradaki yarı-aydın karakterli insan tipi kuşkusuz örgüt kimliğinden kaçışla beraber düşünülmeli. Ama bu tür dergiler içeriden etkin seslenebilmenin bir aracı olarak kullanılabilirler. Buradaki belli güçleri etrafımızda toplayabiliriz. Kampüslerden birinde böyle planlanmış, hatta son aşamaya gelmiş bir dergi fikri de var. Yarı-legal bir dergi, son derece meşru bir araç olabilir

Cihan: Yarı-legal değil mi? Yasal konumu olmayacak, ama açıktan dağıtılacak

Devrim: Tabi açıktan dağıtılacak. Yalnız burada ciddi teknik problemler var. Bu tür belli güçlerin biriktirdiği yerlerde kampüsler üzerinde yükselecek bu tür yerel yayınları çıkarabilmek için teknik ve mali olanaklara sahip değiliz. Bu tür bir faaliyet sadece bizim orada kullanabileceğimiz güçler ve içerden seslenebilme imkanları açısından değil, yaygınlığı açısından çok işlevli olabilecek görüldüğü kadarıyla. Bir dönem Militan Gençlik'in bu tür bir bir yayın faaliyeti vardı. Son derece politik bir yayındı, kendi platformundan çok açık bir teşhir faaliyeti yürütüyordu. Daha sonra sırf liselilere dönük yayınlar çıkardılar.

Belli bir güç, bir etki yaratılabildiği koşullarda, bu tür yayın faaliyetlerinin çok işlevsel olabileceğini düşünüyorum. Süreklileştirmek kaygısından uzak, ama belli dönemlerde işlevsel olabilen, son derece rahat müdahale edebilecek araçlara dönüşüyor bu alan için. Kısacası bu alanın özelliklerine çok uygun bir araç.

Ahmet: Bu tür yarı-legal araçlar belli güçleri ileriye çekmek veya kitle mücadelesinin geliştirmek açısından belli bir anlam ifade ediyorsa, kuşkusuz bizim oraya müdahale etmemiz gerekiyor. Ama bunun bu alana yönelik bir faaliyet tarzını

dönüşmemesi gerekiyor. Zaten kendi dinamikleriyle bizim dışımızda oluşmuş otonom bir grup veya bu tür yarı legal oluşumlar bir yayın çıkarıyorlarsa, yazılarımızla yeralırız ve müdahale ederiz. Ama bu çerçevede şunu da netleştirmek gerekiyor. Bizim bir gençlik yayınımız var. Bu yayının kullanımından farklı işlevi olan bu tür bir yayın çıkarmayı üstlenmemiz, alan çalışması açısından nasıl bir politik anlam ifade ediyor?

Devrim: Cihan yoldaş da daha önce bu platformda sözünü etmişti. Mesela 15 sayfalık bir felsefe yazısı geliyor, biz böyle yazıları kullanamıyoruz, kullanamayız, demişti. Bu alandaki bir mücadelenin ihtiyaçları açısından bakarsanız, felsefe alanındaki mücadele, entellektüel özellikleri olan politik arayış içindeki unsurları kazanmak için mücadele edeceğimiz alanlardan biri. Gençlik yayınımız doğal olarak bu ihtiyacın karşılanması açısından yetersiz kalıyor. Eğer burada bir politik arayış olarak da kendisini ifade eden bir kesim varsa, biz ona çok daha etkin müdahale edebilecek uygun bir araca sahip olabilmeliyiz. Bu tür çevre ya da gruplara illegal bir yayınla ulaşmanın zorluğunu bir kenara bırakıyorum. Bu süreç içinde aşılabilecektir bir sorundur. Asıl sorun gençlik gazetesininin felsefi mücadelenin temel araçlarından biri olarak kullanılamayacağıdır. 24 sayfalık bir politik yayın organı ile bunu yapamazsınız.

Cihan: Ben Ahmet yoldaşın sorusunu şöyle anlıyorum. Bizim bir politik gençlik yayınımız var. Bunun bizzat gençlik örgütü tarafından güçlendirilmeye ve desteğe ihtiyacı var. Bu ihtiyaçlarını gözetmek kaydıyla, kuşkusuz değişik araç ve yöntemlerden yararlanmak durumundayız. Ama bizim politik gençlik gazetemizin henüz oturtamadığımız koşullarda, gençlik alanındaki yoldaşlarımızın dikkat ve enerjilerini bu tür araçlara vermesi genel amaca ne ölçüde uygundur? Birimdeki çalışmaya çok özel bir destek sağlasa bile. Lenin, çok sayıda yayın amatörlüğün göstergesidir der.

Devrim: Ben böyle bir yayın ihtiyacından sözederken, bizim dışımızda belli güçlerin varlığından, onların böyle bir etkinlik etrafında toplanabileceği bir faaliyetten sözediyorum. Yoksa varolduğumuz her birimde bu tür yayınlara ihtiyacımız var demiyorum. Nedir? Bizim etrafımızda öyle güçler birikmiştir ki, bunlar özellikleri bizim bulunduğumuz platformdan destekleyici yayın çıkarılması olanağını vermektedir. Ben rahat seslenme olanakları ya da gençlik yayınının ulaştırılmasındaki güçlükler açısından bu tür araçlara yönelelim demiyorum. Bizim dışımızdaki güçleri harekete geçirebildiğimiz, yönlendirebildiğimiz koşullardan sözediyorum. Bunun için zaten yerel diyorum. Bu İstanbul çapında ya da bir kampüse yönelik yerel değil. Ama nedir? Orada bir otonom gruba girmişsinizdir, bir entellektüel çevre sizin politik yönlendiriciliğiniz altında çalışıyordur. Kastettiğim böyle bir olgu.

Gençlik gazetesinin oturmamışlığının arkasında ise başka bazı sorunlar var.

Cihan: Gençlik kadrolarımızdan yeterli desteği alamaması var.

Devrim: Gençlik güçlerinden yeterli desteği alamaması var. Ama ben şunu da söyleyeyim. Böyle bir politik yönlendiricilik sağladığımız bir grubu, kesimi ya da katmanı, yarın *Ekim Gençliği*'nin düzenli yazarı olarak kullanabilmek açısından belli araçları da getirmiş olacak aynı zamanda. Bunlar arasında belli bir eşgüdümü de sağlayabileceğiz.

Cihan: Bu çerçevede söylediğini anlıyorum. Bu tür olanaklar değerlendirilmeli, bu güçler kazanılabilinmelidir de. Öte yandan ama, halihazırda atılmış adımı güçlendirme amacıyla da çelişmeyecek bir tarzda bu düşünülebilmelidir. Yani bizim dikkatimizi ve enerjimizi çok fazla dağıtmamalı, önceliklerimizi unutturmamalıdır. Sen böyle değil, belli bir yönlendiricilikle ve bu yarın bizim için için çok daha özel bir imkana dönüşebilir diyorsun. Bu kadarı güzel. Ama yine de dağıtılmayan enerjinin amaca uygun bir biçimde kullanılması sorunu, bu çerçevede sizin gençlik yayın organına sahip çıkmanız sorunu var.

Eğer gençlik alanı yarı-legalitenin, giderek aslında açık çalışmanın çok yaygın kullanıldığı bir alansa, gençlik gazetesini illegal bir yayın organı olmaktan çıkarmak gibi bir sorunumuz var demektir. Bugün illegal bir gençlik yayın organı bizim baskı-dağıtım mekanizmamız üzerine bir fazlalıktır. Legal bir yayın organı, ayrıca biçim bakımından da gençlik alanındaki ihtiyaca daha uygun bir yayın biçimidir bence. Ama legal bir gençlik yayın organı bir örgütlü gençlik gücüne dayanmıyorsa tutunma şansı hiç yoktur. Bunun bugün çok sayıda örneği vardır.

Gençlik yayın organı, gençliğin havasını, dinamizmini, gündemini yakalayabilen bir yayın organı olmalıdır. Bu ise, ancak hareketin bu alandaki örgütlü güçlerinin etkin desteğine dayanıyorsa olanaklı olabilir.

(...)

Geziye devrimci bir coşku egemendi

İstanbul'da sınıf dayanışması gezisi

Komünistlerin düzenlediği işçi ve emekçilerle dayanışma gezisi 10 Eylül günü gerçekleşti. Bir çok fabrikadan işçi ve emekçinin katıldığı, çeşitli direniş yerlerinden temsilcilerin de bulunduğu geziye, yaklaşık 500 kişilik bir katılım sağlandı.

Geziye yoğun bir politik atmosfer ve coşkun bir hava egemendi. Sınıf dayanışması forumu büyük bir ilgi topladı ve yüksek bir katılımla gerçekleşti.

Kutup Yıldızı, Koma Azadi ve komünist bir ozanın devrimci müziklerle, Köşebaşı Tiyatrosu'nun oyunuyla renk kattığı gezi boyunca, işçi ve emekçiler kaynaşma, sınıf devrimcileriyle daha yakından tanışma fırsatı buldular. Forum boyunca olduğu gibi, çeşitli ara toplantılarla da, başta sınıf dayanışması olmak üzere sınıfın sorunlarını tartışma ve çözüm yollarını birlikte üretme çabalarını yoğunlaştırdılar. Gezi sınıf dayanışması yakıcı ihtiyacı üzerinde yükselmekle kalmadı, sınıf dayanışmasının örülmesi doğrultusunda bazı somut kazanımlarla da sonuçlandı.

Katılım düzeyi bakımından hedefinin çok gerisinde kalan gezi, sonuçları açısından değerlendirildiğinde, hedeflerine belli bakımlardan ulaştı.

* * *

Ormanlık alan ile çevrili geniş bir düzlükte gerçekleştirilen gezi, kollektif bir yemeğin ardından kısa bir açılış konuşması ile başladı. Gezi alanına otobüslerin geç gelmesi gezi programında bir gecikmeye yolaçtı.

Açılış konuşmasının ardından çeşitli fabrika ve direnişlerden gelen mesajlar okundu. Özel Tekstil işçi temsilcisinin kısa bir konuşmayla katıldığı gezinin bu bölümü, bir komünistin "sınıfın birlik sorunu", "Türkiye'nin devrim toprağı olması", "partili mücadele yakıcı ihtiyacı" gibi vurgular üzerinde yükselen tok konuşmasıyla devam etti. Son olarak okunan Sağmalcılar zindanından tutsak Ekimci komünistlerin geziye gönderdikleri devrimci mesajları ise coşkulu alkışlarla ve "Ekim, Devrim, Sosyalizm!" sloganıyla karşılandı.

Ardından Kutup Yıldızı müzik programına başladı. Bir çok devrimci marş ve türküyü okuyan grup, müzikleriyle olduğu kadar hiçbir ücret almayarak da gezinin genel politik anlamına katkıda bulundular. Ne var ki gezi öncesinde kendilerinden enternasyonal devrimci işçi marşlarını okumaları istenmesine rağmen farklı bir program izlediler. Kitlenin büyük bölümü 1 Mayıs, Avusturya işçi marşı, Enternasyonal gibi "sınıf dayanışması" gündemine denk düşen marşlar beklerken ve bu doğrultuda Kutup Yıldızı'na program aralarında müdahalede bulunulmasına rağmen, sonuç değişmedi.

İkinci bir ortak yemeğin ardından foruma geçildi. İlk konuşmayı EKK çalışanı yaşlı bir işçi yaptı. Ardından çeşitli işletme ve fabrikalardan devrimci ve komünist işçiler konuştular. Kendi sorunlarından hareketle işçi sınıfının genel sorunları ve sınıf dayanışması yakıcı ihtiyacı üzerinde durdular. Konuşmalar sık sık alkışlar ve sloganlarla selamlandı. Aynı şekilde Kızıl Bayrak çalışanı bir yoldaşın yaptığı ajitatif konuşma da coşkuyla karşılandı. Asmaş direnişçisi bir öncü işçinin konuşması ise özel bir ilgi topladı ve "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Asmaş işçisi yalnız değildir!", "Sınıfın birliği sermayeyi yenecek!" sloganlarıyla karşılandı. Knorr'da çalışan bir diğer öncü işçinin, her sözü sınıf kinini yansıtan ve düzenin teşhiri üzerinde yükselen konuşması kitlede büyük coşku yarattı.

Ancak tam konuşmanın ortasında, gezinin güvenliğinden sorumlu yoldaşların düşman saldırısı anlamına gelen yanlış alarmı ve ardından pankartların indirilmesi bir dağınıklığa ve kitlede haklı bir tepkiye yolaçtı.

Yanlış alarmın verilmesinin, ciddi bir hata olmasına rağmen, kendi içinde açıklanabilir yönleri vardır. Ne var ki, "pankartların indirilmesi" politik bir özeleştiriye konu olmak durumundadır. Gezinin organizasyonundan sorumlu yoldaşlar tüm ön hazırlıklarını olası bir düşman saldırısını da gözönüne alarak yapmışlardır.Temel perspektif herhangi bir saldırı anında genel bir direniş hattını örgütlemek ve gezinin politik anlamına sonuna dek sahip çıkmak olmuştur. Ancak, jandarma ve polisin henüz gezi alanına varmadan saldırı hazırlığının tespit edilmesi koşullarında, geziye sıradan bir görünüm vererek faaliyetin sürekliliğini sağlamak kararı da verilmiştir. Pankartların böylesi bir durumda indirilmesi kararı da bu doğrultuda alınmıştır.

Komünistlerin düşman karşısında politik an-

lamda sahip çıkamayacakları herhangi bir materyalleri yoktur. Bu perspektif bizim için açıktı. Asıl hata, "pankartların indirilmesi" kararını faaliyetin sürekliliğini sağlayan basit-teknik bir güvenlik önlemi olarak algılamasıdır. Bunun politik anlamı ve katılımcı kitle üzerindeki moral etkilerinin gözardı edilmiş olmasıdır.

Yapılan ciddi politik hatanın kitlede tepkiyle karşılanması ise gezinin en büyük kazanımı olmuştur. Zira geziye katılan kitlenin politik düzeyini, düzen karşısında devrimci konumlanışını en açık tarzda gözler önüne sermiştir.

Tam da kitlenin bu ruh hali "düşmanın geleceği beklenen yere doğru" ilerleyen insanların hızla toparlanabilmesini de sağladı. Pankartlar tekrar yerlerini alarak foruma yeniden başlandı.

Forum bir bütün olarak değerlendirildiğinde, toparlayıcı konuşmaların zamanlamasının iyi yapılmaması ve temel konuşmaları yapan yoldaşların gezinin asıl gündemi olan sınıf dayanışmasını ya hiç ya da yalnızca çok genel hatlarıyla işlemesi en büyük eksiklik olarak sayılabilir. Kuşkusuz konuşmalarda temel perspektifleri ortaya koymak, Türkiye devrim toprağında EKİM'in bir şans, partinin ise en yakıcı ihtiyaç olduğunu işlemek gerekirdi. Ki forumun temel bir amacı da bu fikirleri ulaşabildiğimiz kitlelere taşıyabilmekti. Ancak bu tam da sınıf dayanışması gündemi üzerinden başarılmalıydı.

Öte yandan bir çok öncü komünist işçinin söz almasına rağmen forum son konuşmaya dek yeterince bizim hakimiyetimiz altında gerçekleşmedi. Bunun nedeni bizim dışımızdaki devrimci yapılara bağlı bazı işçi ve devrimcilerin konuşması değil, toparlayıcı bir konuşmanın zamanlamasının iyi yapılamamış, bu konuşma için gecikilmiş olmasıdır.

Son konuşmayı yapan yoldaşın EKİM'in bir şans, partinin yakıcı bir ihtiyaç olduğu gerçeğini kitleye başarıyla taşıyan konuşması yoğun slogan ve alkışlarla karşılandı. Forumun sonunda devrimci bir coşkuyla bütünleşen kitle Koma Dengi Azadi'nin eşliğinde halaylara durdu.

"Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz", "Yaşasın sınıf dayanışması" ve "Yaşasın devrim yaşasın sosyalizm" ibareli karton şapkaların geniş dağıtımı ve kullanımı, ayrıca aynı içerikli kokart geziye ayrıca politik bir hava verdi.

Gezi saat 7'de kısa bir bitiş konuşmasıyla sona erdi. Gezinin geç başlaması nedeniyle doğan sıkışmışlık sonucu programa dahil olan devrimci şiir dinletisi iptal edilmek zorunda kalındığı gibi, geziye şiir, müzik vb. gibi katkılarda bulunmak isteyen bir çok kişi programa dahil edilemedi. Çöplerin toplanılmasının ardından otobüslere binildi ve kitlenin coşkuyla söylediği devrimci marşlar eşliğinde dönüş yoluna koyulundu.

Gezi bir bütün olarak değerlendirildiğinde, bir kaç ufak tefek aksaklığın dışında teknik anlamda iyi organize edildiği söylenmelidir.

Gezinin en olumsuz tarafı katılımın azlığı olmuştur. Katılımdaki düşüklük sabah yağan yağmura ancak bir ölçüde bağlanabilir. Asıl eksiklik gezinin politik önhazırlığında yaşanmıştır. Satılan toplam ikibine yakın bilete rağmen işçi ve emekçilerin dayanışma gezisine ancak 500 civarında insanın katılması, herşeyden önce ulaşılabilen kitleye sınıf dayanışma politikasının yeterince taşınamadığını, bilet satışının politik içeriğinin yeterince doldurulamadığını, kitlenin politik anlamda kuşatılamadığını göstermektedir.

Kuşkusuz bu kuru bir bilet satışıyla yetinilmiştir anlamına gelmiyor. Kaldı ki geziye katılan kitlenin yüksek politik niteliği de tersini katılmaktadır. Ne var ki kadro ve militanların, komünist politikayı etkin kılmada, ulaştıkları kitle üzerindeki politik yönlendiriciliği ve hakimiyeti kurmadaki zayıflığına parmak basmaktadır.

Bu kapsamdaki bir gezi bizim için önemli bir deneyim olmuştur. Ve yalnızca somut dersleriyle değil, gezi sayesinde kurulan geniş kitle bağı sayesinde de bu zayıflığı aşmanın zemini döşenmiştir.

Şimdi önümüzde geziye katılan ve olumlu izlenimlerle, politik devrimci bir motivasyonla ayrılan kitle ilişkilerini örgütsel anlamda da kucaklayabilmek, gezi bileti alan ama geziye katılacak kadar politik etkinliğimiz altına alamadığımız işçi ilişkilerini gerçek bir politik kuşatmayla kazanabilmek görevi durmaktadır. Bu görev saptanmış alanlara yoğunlaşma ve kökleşme hedefiyle bağlantılı ve onu güçlendirecek tarzda yerine getirilmelidir. Herşeyden önce bu gezinin bazı somut kazanımları sınıf dayanışmasının örgütlenmesinin gerçek bir zeminine dönüştürülmelidir.

Bir yoldaşın politik özgeçmişinden...

EKİM bir kopuşun ifadesidir

Küçük-burjuva özlem ve zaafları olan tipik bir lümpen üniversite öğencisi idim. 3. sınıfta politikleşmem, okulumuzda, arkadaş çevresinde kurulan bir otonom grubu ile başladı. 3. sınıf boyunca da küçük-burjuva özellikler ve zaaflar kişiliğime damgasını vurmaya devam etti. Bu yıl boyunca benim için en büyük eylemlilik, 1 Mayıs'ta polisle çatışmak oldu. 4. sınıfa geçtiğim yaz felsefe okumaya başladım. Sartre ve ağırlıklı olarak Alman idealistlerini okudum. (Hegel hariç). En çok Kant beni etkilemişti. Kafamda idealizm belli anlamlarda yer tutmuştu. Özellikle maddi varoluşun idealist açıklaması dini kaygılarla birleşince benim için bir çıkış yolu oluyordu. Fakat daha sonra Lenin'in *Materyalizm ve Ampriokritisizm*'ini okudum. Kitap beni derinden sarstı. Dini kaygılarının hepsinden kurtuldum. Bu benim için pratik ve ideolojik gelişmenin önünü açtı. O zamana kadar politika ve örgütlenme konusunda hala hiçbir deneyimim yoktu. İlk EKİM çalışmalarına çıkmam da bu döneme rastlıyor. İlk pratiklerle birlikte ağırlıklı olarak yayınlanan kitaplarımızı okumaya başladım. Bu kitapları okumam maddenin hareket yasalarını anlayabilme ve özellikle bunun hayattaki karşılığını görebilme açısından bende iyi bir birikim oluşturdu. Ama, böylesine, politik kitaplardan, maddenin hareket yasalarını çıkarabilme ve anlayabilmeyi (nispeten kolay anlayabilme) benim sözünü ettiğim otonom grup içerisinde geçirdiğim süreç ve gelişim sağladı diyebilirim. Hiçbir zaman öğrenip, yani hazır olup ondan sonra pratik yapmadım. Sürekli pratik içerisinde geliştim ve öğrendim. Bu dönem sürekli işçi sınıfı çalışması yürüttüğümüz bir dönem oldu. Bu pratik süreçler içerisinde evrilmem bana diyalektik düşünme yetisi kazandırdı. Fakat eksik olan yönlerimin varlığı, düşünce sistematiğimi daha sağlam temellere oturtma ihtiyacı doğurdu. Bu yüzden 5. sınıfa geçtiğim yazın büyük bir bölümünü felsefe okumaya ayırdım. Hemen hemen sol klasiklerin bütün felsefe kitaplarını okudum. Önceki süreçte yaptığım örgütsel pratiğin ne anlama geldiği ve sonraki sürecin nasıl seyretmesi gerektiği konusunda netliklere ulaştım. Ulaştığım bu sonuçlar önümdeki süreçte yapmam gerekenlerin zorunluluğunu bilince çıkardı. Bu, benim için gelişmenin yeni bir safhasını ve doğal olarak da o günkü pozisyonda, yeni bir bunalımı ifade ediyordu. Fakat o güne kadarki gelişme seyrim sürekli bir örgütsel pratik ile içiçe olduğu için bu bunalımdan kurtulmam uzun sürmedi. Bu bunalımla beraber dönüp yaşadıklarımı ve diyalektik materyalizmi daha iyi anlama fırsatı buldum. Bu, düzenden kopuşmam açısından bana kolaylıklar sağladı. (Özelde okuldan ve aileden). Okuldan kopuşum 5. sınıfın ortalarına rastlıyor. Bu sayede ikinci adım olarak aileden kopuşmaya daha güçlü girdim. Bu yaz başında da aileden koparak fiili olarak hareket saflarına katıldım.

EKİM'in perspektifi ve görüşleriyle karşılaşmadan önce politika ile ilgilenmediğim için ilk şekillenmem ve gelişmem EKİM ile oldu. Bu sayede, şu anda dünya görüşü olarak büyük bir netlik taşıyorum. Bu da EKİM'in diyalektik materyalizm ile toplumsal süreçleri güçlü ve net bir şekilde açıklaması ile oldu. Özellikle sosyalizmin tarihsel sorunlarının araştırılması, ulaşılan derinlik, netlik, bendeki sosyalizm ve sınıf mücadelesine olan güvensizliği yok ederek tersinden savaşmak için bir ivme kazandırdı bana.

Türkiye sol hareketinin son 30 yılı benim için çok öğretici oldu. Odağına proletaryayı koymayan bir devrimci mücadelenin, çabanın hiçbir zaman kapitalist iktidarı devrimeyeceğini tarih bir daha gösterdi. Geçmişin mirası ve sınıfsal konumları gereği diğer devrimci grupların kapitalizm gerçeğini kabul edememeleri ve anlayamamalarına karşılık olarak bugün kapitalizm, yalnızca ekonomik politik olarak değil, egemen ideolojisi altında bire bir insan ilişkilerini ve düşünce sistematiklerini yozlaştıran, çürüten ve daha

kötüsü toplum tarafından içselleştirilebilen bir güç olarak çevremizi kuşatmış bulunuyor.

Bir toplumsal yapının temel motor gücü işçi sınıfı olduğuna göre, kapitalist iktidarı devirmek, sosyalizmi kurmak, ancak ve ancak motor güç olan işçi sınıfının kapitalist üretim biçimini dağıtması, ilk elden büyük sermaye kesimini tasfye etmesi ile mümkün olacaktır. Bundan sonraki süreçte daha çok demokratik devrimcilerin demokratik devrim gerekçelerinin tekrar tekrar gündeme getirildiği köylü sorunu, toprak sorunu, demokrasi sorunu ise sosyalist devrimin geçerken çözeceği sorunlardır. Proletarya elde ettiği bu başarıyı şüphesiz ki proletarya diktatörlüğü ile elde tutacaktır. Bu, belli bir süreç için ve özellikle bazı sınıfsal katmanlara karşı iktidarı zor rolüyle elinde tutması demektir. Ancak bu süreçlerden sonra, kurulacak sosyalist üretim ilişkileri ve sosyalist kültürel yapı kitlelere maledilecektir.

EKİM, 1987'de bir kopuşun ifadesidir. Bu kalıplaşmış önyargılarla dolu, mekanizmin hakim olduğu küçük-burjuva devrimciliğinden kopuşun bir ifadesidir. Marksist yöntemi kullanmadaki başarısıyla EKİM Türkiye'deki devrimci grupların ilgi odağı haline gelmiştir. Fakat bu kopuş, hiçbir şey yüzde yüz saf olamayacağı için, eskinin alışkanlıklarını ve zaaflarını da belli alanlarıyla birlikte getirmiştir. Fakat EKİM geçmişin zaaflarına karşı uzlaşmaz bir savaşımın kendisi olmuştur. Bu mücadele ve birikim, Hareketin '92 yılında girdiği tasfiyeci süreçte iyi bir sınanma imkanı bulmuştur. EKİM, ulaştığı düzeyle tasfiyeci sürecin ve tasfiyecilerin toplumsal-sınıfsal temellerini büyük bir başarıyla tahlil ederek bu süreçten başarıyla ve devrimci bir hırsla çıkmıştır. Bu süreçten sonra da liberal, reformist, legalist akımlara karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürmüştür. Ulaştığı ideolojik-teorik düzeyi, hayat içinde anlamlı kılabilmek için, EKİM, her ne kadar olumsuz ve güç koşullar içerisinde olsa da, seviyesini örgütsel bir pratikle birleştirme konusunda asgari bir başarı sağlamıştır. Bu, tam da Marksizmin bir eylem klavuzu olduğunun hayat içerisindeki ifadesi ile bire bir örtüşmektedir.

EKİM, Türkiye'deki "siyasal süreçler tıkanıklık"ı tahlil ederek, parti ihtiyacını Türkiye'nin nesnelliği üzerinden tanımlama başarısını göstermiştir. Her alandaki zaaflarını acımasızca örgüt ve devrimci kamuoyu önünde ortaya koymuş, çalışma tarzındaki köklü değişikliklerle atılım ve parti hedefini önüne koymuştur. EKİM bugün devrim ve sosyalizme yürüyen tek komünist güçtür.

EKİM'in sosyalizmin tarihsel sorunlarına ilişkin değerlendirmeleri, sosyalizm mücadelesinde gözönde tutulması gereken tahlil ve saptamaları içeriyor. EKİM yapılması gerekeni yaparak tarihsel deneyimlerden anlamaya çalışıyor, bundan Türkiye devrimi için dersler çıkarıyor. Bunu yapmak bilimsel sosyalizmin bir gereği. Zira bugün, , kapitalizmin ulaştığı bugünkü boyutlar ve anti-komünist kampanyanın dünya çapında tüm hızıyla Marksizme karşı saldırılarına devam etmesi koşullarında değil kitleler, aydın çevreler şahsında bile sosyalizme ve işçi sınıfına karşı büyük bir güvensizliğe dönüşebiliyor.

Bütün bunlardan çıkan sonuç doğal olarak parti ihtiyacının yakıcılığı ve aciliyetidir. Fakat benim ifade etmek istediğim, bu koşullar altında EKİM'in benim için neyi ifade ettiğidir.

Kuşkusuz ki komünistler her koşul altında mücadelelerine devam edeceklerdir. Bu ülkede belki de çok uzun bir süreçte devrim gerçekleşemeyecektir. Fakat bu, her koşul altında kapitalizme karşı savaşma gerekliliğini karatmaz. Benim için EKİM ortaya çıkışıyla, yaptığı niteliksel sıçramayla ve marksist yöntemi kullanışıyla Türkiye için bir şanstır. Ve Türkiye'deki kendine sosyalist diyen devrimci güçlerin ileriye sıçrayarak zorunlu olarak varmaları gereken platformdur. Bu nedenle benim için EKİM, bugün kapitalizm koşulları altındaki bu ülkede ve dünyada yaşamanın tek anlamının savaşmak olduğu bugünkü süreçte, savaşılabilecek tek platformdur.

Devrimcilik benim için belli koşullar altında belirli süreçlerde yerine getirilecek bir görev değildir. Tarihin bundan sonraki seyri ne olursa olsun, her koşul altında yaşamın hakkını verebilmek, ancak yaşam boyu örgütsel bir pratik içerisinde sürdürülebilen bir devrimcilikle mümkündür. Geldiğim noktada örgütle bağlarının yeni bir boyuta ulaşmasını istiyorum.

Y. E

Mahalli Örgüt Bildirilerinden...

İpragaz işçileri ile dayanışmaya!

Yaşamın her anında ve alanında görmekteyiz ki, burjuva devlet aygıtı emeğin karşısındadır. Sermayenin temsilcisidir. Kardeş Kürt halkı üzerinde on yıldır sürdürülen sömürgeci-kirli savaş tüm toplumu esir aldı. Sömürü kat be kat arttı. En katışıksız insanlık değeri olan, haklının yanında yer alma bilinci ile ayağa kalkmadıkça, artmaya da devam edecek.

İşten atıldığı için direnen işçi, sendika isteyen memur, eşitsizliğe, baskıya karşı çıkan öğrenci... Kısaca insanca yaşam sürmek isteyen herkes terörist damgasını yiyor. Sistemli bir devlet terörü, savaş, yıkım ve esaretin ta kendisi olan kapitalizm sırtımızda taşınamaz bir ağırlığa ulaştı. Barbarlık batağında yok olmamak, insanlığa sahip çıkmak için, sınıf devrimcileriyle elele kapitalizmi yıkma, sosyalizmi kurma mücadelesinde yerimizi alalım.

EKİM Kartal-Pendik Bölge Örgütü'nün Ağustos '95 tarihli bildirisinden...

Ten işçilerine çağrı: Örgütlü mücadeleye!

İşveren bir dizi alicengiz oyunu ile bir yandan karlarına kar katarken, öte yandan da bizleri birbirimize karşı rekabet içine gitiyor. İşin kötüsü, bizler işverenin bu tuzaklarına düşebiliyoruz. Eski işçi-yeni işç gibi tehlikeli ayrımlara girebiliyoruz. Sendikalaşmadan zorunlu mesaiye, ilaçlarımızın zamanında verilmemesinden yemek paydoslarının kısaliğina kadar bir dizi sorunumuz karşısında ise hoş görülemez bir kayıtsızlık içindeyiz. Birbirimizle sorunlarımızı konuşmaktan dahi çekinebiliyoruz. Oysa ki, hepimiz de biliyoruz ki,, biz işçiler işverenin gözünde en fazla bir civata kadar bir öneme sahibiz. İşimiz bittiğinde atılan ve yenisiyle değiştirilen herhangi bir civata... Öyleyse bu sefil yaşamı, bu kahrolası düzeni niye hatettiği yere, tarihin çöplüğüne gömmüyoruz? Çünkü üretimden gelen o muazzam gücümüz örgütsüz ve dağınıktır.

İşçi sınıfının tek silahı örgütüdür, örgütlü gücüdür. İşçi sınıfının tek gerçek temsilcisi, toplumsal-syasal çıkarlarının gerçek savunucusu ve komutanı, kendi bağımsız sınıf partisidir. İşçi sınıfı devrim ve sosyalizm bayrağı altında yürüyen ihtilalci sınıf partisini yaratmadan sömürü ve esaret zincirini kıramayacak, üretim sürecinin basit bir civatası olmaya devam edecektir

EKİM Sefaköy Bölge Örgütü'nün Ağustos '95 tarihli bildirisinden...

Taşeronlaştırmaya karşı mücadeleyi yükselt!

Çayırova Boru işçileri;

İşsizlik, açlık tehditi karşısında çaresizlik içinde olduğunuzu düşünüp taşeronlaştırma saldırısına boyun eğmeyin. Çünkü taşeronlaştırma sınıfı örgütsüzleştirmenin bir aracıdır. Örgütsüz bir sınıfa, kurtuluş yolunu bilmeyen ve bu yolda ilerlemeyen bir sınıfa ise herşeyi kabul ettirmek mümkündür. Bugün "işini kaybetmemek için" bu saldırı karşısında sessiz, tepkisiz kalırsanız, yarın, işveren keyfine geldiği gibi sizi işten çıkartma ve her geçen gün daha kötü çalışma koşullarını dayatma gücünü kendinde bulacaktır. Gücünüzü birleştirip, ayağa kalkıp mücadele bayrağını yükseltmediğiniz sürece, yarın kaybeden yine siz olacaksınız. Haklarınızı kendi mücadelenizle korumak ve kazanmak zorundasınız.

"Hak verilmez alınır!" Çayırova fabrikası işçileri olarak, sermaye düzeninin saldırılarına karşı biraraya gelmelisiniz, ortak sorunlarınızı tartışmalı ve güvenilir, mücadeleci işçilerin önderliğinde örgütlenmelisiniz. Öncü işçiler arasında sağlam bir dayanışma ve örgütlülük sağalanabilirse, henüz kararsız ve umutsuz olan işçiler de mücadelede ileri çekilebilir. Taşeronlaştırmanın olduğu diger fabrikalardaki direnişçi işçilerle de ilişkiye geçmeli, sınıfın ortak sorunları temelinde bölgesel bir mücadele yolunda dayanışmayı örgütlemek için harekete geçmelisiniz.

EKİM Gebze Bölge Örgütü'nün 25 Ağustos '95 tarihli bildirisinden...

Okurlardan / Yoldaşlardan...

4. Dünya Kadın Konferansı

Çin'in başkenti Pekin'de Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen 4. Dünya Kadın Konferansı 4 Eylül'de başladı. Koferans öncesi devlet dışı kuruluşlarının (NGO) düzenledikleri forum Çin hükümetinin tepkilerini topladı. Hükümet yetkilileri NGO'nun hazırladığı bildirilerin dağıtımını engelledi.

Yapılan araştırmalara göre, dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınların %70'i fakirlik sınırının altında yaşıyorlar. Çalışan 828 milyon kadın erkeklerle aynı işi yapmasına rağmen %30-40 daha az ücret alıyorlar. Dünyadaki parlamentolarda ortalama 10 sandalyeden biri kadınlara ait. 300 milyon kadın doğum kontrol yöntemlerinden habersiz. Her yıl yüzbinin üzerinde kadın kürtaj esnasında yaşamını yitiriyor.

Burjuvazi için kadın yalnızca ve yalnızca bir sömürü aracıdır. Kadın konferansı burjuvazinin ikiyüzlü politikalarının yeni bir örneğidir. Sermaye doğum kontrolü ve kürtaja karşı çıkmaz. Fabrikalarına işçi alırken çoğu kez ucuz işgücü olduğu için kadın işçileri tercih eder. Kadını baskı altında tutabilmek için aile geleneklerini, töreleri ve dini kullanır. Erkeğin egemenliğini önplanda tutar. Siyasette, politikada ve bilimsel gelişmede kadın hep geri plandadır; ev ve işyeri sorunlarına hapsedilmiştir.

Geri kalmış bir çok ülkede ise kadınlar hala ikinci sınıf insanlardır. En ağır koşullarda çalışanlar onlardır. Hakarete, dayağa, tecavüze maruz kalırlar. Kadına ailenin namusunu korumakla yükümlüdür! Hindistan'da çeyizi olmadan evlendirilen kadınlar erkeğin ailesi tarafından hakarete, dayağa ve şiddetli baskılara maruz kaldıkları için intihar etmektedirler. Ve Güney Afrika'da sözde sağlıklı oldukları için sünnet edilmektedirler.

Kadının kurtuluşu kapitalist sistemde kurulan derneklerle, toplanan konferanslarla değil, burjuvaziye karşı verilecek gerçek bir savaşımla elde edilecektir.

Kadın gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü sosyalizm ile elde edecektir.

Çiğdem Can
Tekstil işçisi/İstanbul

Daha etkin bir politik müdahale

İkitelli Derby fabrikasında Temmuz ayında kamu çalışanlarının eylemlerine ilişkin bir bildiri dağıttık. Fabrika tarihinde ilk kez içeriden bildiri dağıtılıyordu. Bildirileri kendi iş makinaları üzerinde gören işçiler, önce bunun sendika temsilcileri tarafından bırakıldığını düşündüler ve okuyup tartışmaya başladılar. Bildirilerin gerçek etkisi işverene ve sendika temsilcilerine ulaştığında görülmeye başladı. İşçiler bir taraftan bildiri dağıtımının aramızdan biri tarafından yapıldığını, kimin yapmış olabileceğini konuşuyorlar, bir taraftan da bildirinin içeriğini ve sosyalizmin ne olduğunu tartışıyorlardı. İşveren ve sendika temsilcileri de boş durmuyorlardı. İşveren ustalar aracılığıyla, bunun yasak olduğunu, çalışma barışını bozacağını anlatmaya başladı. Temsilciler de bildirileri dağıtanı aramaya çıkmış, mutlaka bulacaklarını söylüyorlardı. İşverenin tutumunu işçilere anlatıyor, baskı yaparak korkutmaya çalışıyorlardı.

Bildirimizin işçiler arasında yarattığı hareketlenme bana büyük bir coşku verdi. Bildiriyi okuyan işçiler, yaptığımız tartışmalarda, yazılanların doğru olduğunu fakat bunun bir örgüt işi olduğunu söylüyorlardı. Tartıştığım işçilerden bir tanesinin ertesi gün gidip *Sosyalizmin Alfabesi*'ni alması coşkumu daha da artırdı.

Ancak işverenin ve sendika temsilcisinin baskılarının belli bir etkisi oldu. Ağustos ayında kamu işçilerinin eylemine yönelik ikinci bildirimizi de yine içeriden dağıttık. İşçiler ne yazdığını merak etmekle birlikte okumaya cesaret edemiyorlardı. Bir kısmı katlayıp cebine koyuyordu. Baskılar etkili olmuştu. Bu arada işveren yeni önlemler de almaya başladı. Ustalar yemek saatlerinde bölümlerde bekçi olarak bırakılmaya, soyunma odalarının kapıları iş saatleri dışında kilitlenmeye başladı. Bununla da yetinmeyen patron işlerin azaldığı gerekçesiyle üç işçiyi işten

çıkarttı. Fakat bir yandan da sendika temsilcileri ve ustalar aracılığıyla işçilerin dağıtılan bildiriden dolayı işten atıldığını, ama daha fazla işçi atılmayacağını yaymaya başladı.

İşten atılmalara karşı bir eylem örgütlemek gerektiği, bu işçilerin işe alınmasının daha sonraki tensikatların önünü keseceği üzerine işçilerle tartıştım. Bunun doğru olacağını, fakat kiminle yapacaklarını, sendikanın atılmalara ilişkin tutumunun belli olduğunu söylüyorlar. Politik gerilikleri ve mücadele deneyimlerinin olmamasının doğal bir sonucu bu tutumları.

Bütün bunlar, biz komünist işçilere düşen görevin, daha yoğun bir politik faaliyet, daha etkin bir müdahale olduğunu ortaya koyuyor.

N. Demir
Derby işçisi/İstanbul

Ortaöğrenimde yeni bir döneme girerken

3 Eylül günü "Liseli arkadaşlar yalnız değilsiniz" çağrısıyla Öğrenci Birliği adına düzenlenen bir geziye katıldım. Katılım, işçi ve üniversiteli gençlerde de dahil, 50-60 civarında idi.

Yemek ve devrim şehitleri adına saygı duruşunun ardından Fırat müzik topluluğu türküler söyledi. Daha sonra liseli gençliğin sorunları ve yeni döneme ilişkin neler yapılacağı konusunda tartışma paneline geçildi. Genel ve kısa bir açılış konuşmasının ardından tartışma başladı. Ben konuşmamda liselerin özgün yapısını iyi kavramak gerektiğini söyledim. Bunun için de, öğrencilerin geldikleri köken, sosyal-kültürel faaliyetler nelerdir, faşist örgütlenmeler hangi noktada, ÖB dışında faaliyetler nelerdir vb. konularda liseli arkadaşların bizi bilgilendirmelerini istedim.

Değişik liselerden birer arkadaş konuştu. En dikkate değer olanı Şişli Endüstri Meslek Lisesi idi. İşçi-emekçi çocukları olan meslek lisesi öğrencilerinin kendilerinin de geleceğin işçileri olduğu, faşist örgütlenmelerin diğer liselere göre çok daha fazla olduğu, bugüne kadar devrimci faaliyetin yürütülmediği vb. konularda anlattıkları dikkat çekti.

Tartışılan liselere baktığımızda, hepsi de işçi-emekçi semtlerinde belli hareketliliklerin yaşandığı liseler. İstanbul genelindeki liseleri tanıyamadık. Tartışmanın ağırlığını katkı kredisi adı altında toplanan paralar, faşist disiplin yönetmeliği ve faşist örgütlenmeler oluşturdu. Somut bir sorun üzerinden hareket ederek (katkı payı alınması) bu sorunu kamuoyunun gündemine sokmak ve katkı payı yasanını geri çektirmek üzerine tartışıldı. Bu çerçevede bir mücadeleye velileri de katmak, duyarlı öğretmenler, üniversite gençliği ve Eğitim-Sen gibi sendikalarla ortak eylemler yapmak, liseler arası koordinasyonu sağlamak, eylem güçlerinin birleştirilmesi yoluna gitmek üzerine konuşuldu.

Pratik bir sorun olması nedeniyle katkı payına karşı bir mücadele örgütlemek kuşkusuz anlamlıdır. Fakat burada geniş kitle içinde ısrarlı bir politik çalışma yürütmeden, propaganda-ajitasyon faaliyetini yoğunlaştırmadan, sorunu kendi sınırlı çerçevesi içinde değil, kapitalizmle olan bağı üzerinden ele almadan yürütülecek bir faaliyet son derece dar kalacaktır.

Bizler herşeyden önce okullardaki özgün koşulları iyi tanımalı, sınıflara giderek, öğrencileri tartışmalara katarak, organik temaslarımızı artırarak bunu yapmalıyız. Liseler arası koordinasyon ve ortak eylemlilik kuşkusuz önemlidir. Ama bu koordinasyon ve eylemlilik ileri öğrencilerin basın açıklamaları ile ya da kısır tartışmalarla tüketilen toplantılarla sağlanamaz. Sınırlı olan kitle bağlarımızı güçlendirmeli, kitlelerin içinde olmalı, onları harekete geçirmeliyiz.

En önemlisi, taleplerimizi darlaştırmadan, isabetli bir biçimde formüle etmeliyiz. Bugün öne çıkan tek sorun katkı payı değildir. Özelleştirme yıllar öncesinden başlamıştır. Paralı kollejler, özel liseler, dersaneler vb. mantar biter gibi çoğalmıştır. Eğitimde fırsat eşitliği, parasız eğitim, her dilde eğitim yapma özgürlüğü vb.ni kapsayan, bunlardan yoksunluğun kapitalist sistemden kaynaklandığını ortaya koyan yoğun bir propagada ve teşhir faaliyeti yürütebilmeliyiz.

Onur Yiğitcan/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Proletarya ve silahlanma

V. İ. LENİN

Silah elde etmeye ve bunların kullanılışını öğrenmeye çalışmayan ezilen bir sınıf, köle muamelesi görmeyi hakeder. Burjuva pasifisti ya da oportünist olmaksızın, sınıflı bir toplumda yaşadığımızı, bu toplumdan kurtulmanın tek bir çıkar yolu olduğunu, bunun da ancak sınıf savaşımı olduğunu unutamayız. Her sınıflı toplumda, ister köleliğe, serfliğe, ister şimdi olduğu gibi ücretli emeğe dayansın, ezen sınıf her zaman silahlıdır. Yalnız modern sürekli ordu değil, modern milis kuvveti bile -örneğin en demokratik burjuva cumhuriyeti İsviçre'de bile-, burjuvazinin proletaryaya karşı silahlanmasını temsil eder. Bu öylesinine basit bir gerçektir ki, üzerinde durmanın bile gereği yoktur. Bütün kapitalist ülkelerde grevcilere karşı askeri birliklerin kullanılmasına değinmek yeter.

Proletaryaya karşı silahlanmış bir burjuvazi, modern kapitalist toplumun en büyük, temel ve bellibaşlı gerçeğidir. İşte bu gerçek karşısında, devrimci sosyal-demokatları, "silahsızlanmayı" "istemeye" özendirmek! Bu, sınıf savaşımı görüşünü büsbütün bırakmak, devrim düşüncesini yadsımak demektir. Bizim sloganımız, burjuvaziyi yenmek, onları mülksüzleştirmek ve silahsızlandırmak için proletaryayı donatmak olmalıdır. Devrimci sınıf için tek olanaklı taktik budur; bu taktik, kapitalist militarizmin bütünüyle *nesnel gelişmesinin* mantıksal sonucu ve gereğidir. Ancak burjuvaziyi silahsızlandırdıktan *sonra*, proletarya, kendi dünya ölçüsündeki görevine ihanet etmeden bütün silahları hurdalığa atar. Proletarya, kuşku yok ki, bunu yapacaktır, ama *ancak bu koşul yerine getirildikten sonra, kesenkes önce değil.* Eğer şimdi savaş, gerici hıristiyan sosyalistler ile, tir tir titreyen küçük-burjuvazi arasında *yalnızca* korku ve dehşet yaratıyor, silahların her çeşit kullanılmasına, kan dökülmesine, ölüme vb. karşı yalnızca bir nefret uyandırıyorsa, kendilerine şunu söyleriz: kapitalist toplum daima *ucu bucağı olmayan* bir dehşettir. Ve savaşların en gericisi olan bu savaş, bu topluma *korkunç bir son* hazırlıyorsa, umutsuzluğa düşmemiz için hiçbir neden yok. Herkesin görebildiği gibi, burjuvanın, kendi eliyle tek meşru ve devrimci savaş için, yani emperyalist burjuvaya karşı bir iç savaş için yolları hazırladığı bir sırada, silahsızlanma "isteği" ya da daha doğrusu silahsızlanma hayali, aslında, bir umutsuzluğun ifadesinden başka bir şey değildir.

Bunun yaşamdan kopmuş bir teori olduğunu söyleyenler olabilir, bunlara dünya ölçüsündeki iki tarihsel gerçeği anımsatırız; bir yandan tröstler ile sanayide kadınların kullanılması; öte yandan, 1871 Paris Komünü ile Rusya'da 1905 Aralık ayaklanması.

Tröstleri geliştirmeyi, kadınlarla çocukları fabrikalara doldurmayı ve bunların ahlakını bozmayı, ıstıraba sürüklemeyi ve sonsuz bir yoksulluğa atmayı burjuvazi kendine iş edinmişti. Biz, böyle bir gelişmeyi "istemiyoruz" ve bunu "desteklemiyoruz". Biz, buna karşı savaşım veriyoruz. Ama *nasıl* savaşım veriyoruz? Tröstlerin ve kadınların sanayide kullanılmasının ilerici olduğunu açıklıyoruz. Biz el zanaatları sistemine, tekelci-kapitalizm öncesine, kadınların evlerine kapatılmasına dönülmesini istemiyoruz. Tröstleri ve benzeri kuruluşları geride bırakarak, sosyalizme doğru ileri!

Gerekli değişikliklerle bu iddia, halkın bugünkü askerleştirilmesine uygulanabilir. Bugün emperyalist burjuvazi, yetişkinler ile birlikte gençliği de askerleştiriyor, yarın kadınların askerleştirilmesine de başlayabilir. Bizim tutumumuz şu olmalıdır: Çok güzel! Son hızla ileri! Ne kadar hızlı hareket edersek, kapitalizme karşı ayaklanmaya o kadar fazla yaklaşırız. Sosyal-demokratlar nasıl olur da gençliğin vb. askerleştirilmesinden korkuya kapılırlar; yoksa bunlar Paris Komünü örneğini unutuyorlar mı? Bu "yaşamdan yoksun bir teori" ya da bir hayal değildir. Bu, bir gerçektir. Varolan bütün ekonomik ve politik gerçeklere karşın, eğer sosyal-demokratlar emperyalizm çağının ve emperyalist savaşların kaçınılmaz olarak bu gibi olayların yinelenmesine yolaçacağından kuşku duyuyorlarsa, pek yazık olur doğrusu.

Paris Komününü gören bir burjuva gözlemcisi, Mayıs 1871'de, bir İngiliz gazetesine şöyle yazıyor: "Eğer Fransızlar yalnızca kadınlardan ibaret olsalardı, ne müthiş bir şey olurdu!" Kadınlarla onüç, ondört yaşında çocuklar, Paris Komününde, erkeklerle yanyana savaştılar. Burjuvazinin devrilmesi için ilerde verilecek savaşlarda da bu böyle olacaktır. Proleter kadınlar, derme-çatma silahlı ya da silahsız işçilerin, burjuvazinin adamakıllı silahlanmış kuvvetleri tarafından kurşunlanmasına seyirci kalmayacaklardır. Tıpkı 1871'de olduğu gibi silaha sarılacaklar ve bugünün yılgın uluslarından -ya da daha doğrusu bir düzen kurması hükümetlerden çok oportünistler tarafından önlenmiş bugünün işçi sınıfı hareketinden- ergeç, ama herhalde, devrimci proletaryanın "müthiş uluslarının" uluslararası bir birliği mutlaka doğacaktır.

Toplum yaşamı artık tümüyle askerleştirilmiştir. Emperyalizm, dünyanın bölüşülmesi ve yeniden bölüşülmesi için büyük devletlerin giriştikleri vahşi bir savaşımdır. Bu yüzden, bütün ülkeler, yansız olanlarla birlikte küçükler de, daha fazla askerleşmeye doğru gidecektir. Proleter kadın buna nasıl karşı çıkacaktır? Yalnızca bütün savaşlara ve askeri olan herşeye söverek ve silahsızlanmayı isteyerek mi? Ezilen ve gerçekten devrimci bir sınıfın kadını, bu utanç verici rolü asla kabul etmeyecektir. Bunlar oğullarına şöyle diyeceklerdir: "Yakında delikanlı olacaksın. Eline silah verilecek. Silahı al ve askerlik sanatını iyice öğren. Proleterler, bunu, bugünkü savaşta olduğu ve sosyalizm düşmanlarının sana söyledikleri gibi kardeşlerini, öteki ülkelerin işçilerini vurmak için öğrenmezler. Bunu, kendi ülkelerinin burjuvazisine karşı savaşım vermek, sömürüye, sefalete ve savaşa bir son vermek için öğrenirler."

Bugünkü savaşla ilgili olarak eğer bu biçimdeki, evet büsbütün bu biçimdeki propagandadan kaçınacaksak, uluslararası devrici sosyal-demokrasi, sosyalist devrim ve savaşa karşı savaşmak gibi sözleri hiç ağzına almasın daha iyi.

Proletarya Devriminin Askeri Programı'ndan..., Eylül 1916